

Vaduguns

Otrdiena ● 2018. gada 12. jūnijs

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

Fotoradaru nebūs 11.

Īsziņas

Tuvojas "Rugāji Trophy 2018"!

Visiem OFFroad cienītājiem gan apvidus auto, gan ATV braucējiem, kā arī skatītājiem atgādinām, ka 16. un 17.jūnijā notiks grandiozs bezceļa sacensību un atpūtas pasākums, kur piedalīsies spēcīgākie Baltijas valstu trofi reidu braucēji. Tas viss - Rugāju novadā, Medņu trasē. Vienlaikus tas būs arī Latvijas kausa Canam Latvijas tūrisma kausa posms. Sestdien jau plkst. 11.00 sāksies ATV "Canam Trophy 2018", kausa izcīņa, pusdienlaikā - dāmu brauciens, bet vakarā ballē spēlēs grupa "COWERS CREW". Svētdien jau plkst. 10.00 būs starts auto "Canam Trophy 2018" kausa izcīņai. Visas ieejas biletēs piedalās vērtīgu balvu loterijā.

Prezidents apmeklēs Liteni

14.jūnijā, Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā, Valsts prezidents Raimonds Vējons plkst. 16.30 piedalīsies atceres brīdī Litenes kapos, kā arī plkst. 17.30 "Atceres ugunskura" pasākumā.

Pēdējais izlaidums

Visā Latvijā, tostarp mūspusē, turpinās izlaidumu laiks. Tiesa, skumji, ka 15.jūnijā plkst. 17.00 pēdējo 9.klašu izlaidumu piedzīvos Bērzpils vidusskolas Krišjānu filiāles divi audzēkņi. Direktore Ilona Stepāne atzīst, ka sajūtas nav viennozīmīgas, kaut gan prieks ir par to, ka krišjāniešiem vienmēr bijuši labi rezultāti sacensībās un mācībās, kā arī saglabājas pirmsskolas vecuma posms.

Bezmaksas konsultācijas

12.jūnijā norisināsies akcija "Pajautā juristam", kurā augsti kvalificēti juristi sniegs bezmaksas konsultācijas pa tālrungi cilvēkiem, kas cietuši no vardarbības ģimenē. Juridiskās konsultācijas būs iespējams saņemt laika posmā no plkst. 9.00 līdz 18.00, zvanot uz atbalsta tālrungi cietušajiem 116006.

Nākamajā
Vadugunī

● Teju simts laureāti
Godina skolēnus un skolotājus

● Trenējas futbolā un mācās valodu
Vasara - nometņu laiks

Četrpadsmitais pasākums aizvadīts. Vai būs piecpadsmitais? Pirmdienas rītā motokluba "Spieki vējā" prezidents Andis Grāvītis taujāts (foto - parādes vadībā), vai būs piecpadsmitā motociklistu vasara Balvos, atsmaidiņa, ka vēl nav izanalizēts šī gada pasākums.

Rāda trikus. Parādes braucienā neizpalika arī dažādi triki, kas rāsīja skatītāju neviltotas ovācijas.

Edgars Gabranovs

Ar unikālu moci. Balvenietis Dainis Puntiņš kārtējo reizi apliecināja, ka arī ratīnkrēslā var braukt ar moci. "Viss patika," ir viņa spriedums.

motokluba "Spieki vējā" telpas papildināsies ar jauniem eksponātiem un atrībūtiem, prezidents pastāstīja, ka saņemtas daudzas dāvanas, ko darinājuši dažādu motoklubu biedri. Piemēram, motoklubs "Lielceļa klaidoņi" no Rēzeknes uzdāvināja vēja rādītāju-motociklistu, ko mūsu motobraucēji visticamāk piestiprinās pie kluba telpām. "Ja kādreiz brauksim projām bez savām otrajām pusītēm, viņas, paraugoties uz vēja rādītāju, zinās, kurā virzienā devāmies. Runājot par pasākumu, jāsecina, ka šogad valdīja lielāka kārtība. Tiesa, neizpalika cilvēki, kuri par katru cenu centās ienākt bez ieejas biletēm - līda pār žogu, brida pat pa ūdeni...", secina A.Grāvītis.

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Kopš 25.maijā stājās spēkā Vispārigā datu aizsardzības regula, pateicoties latviešu izslavētajai centibai un vēlmei izdabāt Eiropas ierēdņiem, žurnālistu darbs kļūst ar katru dienu aizvien sarežģītāks. Tas sarežģī darbu ne tikai mediju pārstāvjiem, bet rada papildus izdevumus jau tā nabadzīgajam mūsu valsts budžetam, kā arī vairo līdz nenormāliem apmēriem samilzušo birokrātiju. Neaizmirstiet, ka visiem šiem personas datu aizsardzības speciālistiem, kuriem jābūt teju katrā iestādē un uzņēmumā, būs jāmaksā algas.

Turklāt valsts iestādēs strādājošie ir tik iebiedēti ar augstajiem sodiem, ko valsts plāno iekasēt par datu aizsardzības pārkāpumiem, ka to sargāšana dažviet jau kļuvusi absurda. Ja viss notiktu pēc šo ierēdņu iestākiem, lasītāji varētu lasīt tikai tādu informāciju kā, piemēram: "Viena Viļakas pamatskolas skolniece ir ieguvusi 1.vietu valsts latviešu valodas olimpiādē" vai "Kāds sportists no Balviem izcīnīja 3.vietu sacensībās" utt. Vai tas lasītājam būtu interesanti?! Kā vienmēr, baidoties pašiem no savas ēnas, daži ierēdņi neņem vērā juristu atgādinājumus, ka regula neattiecas uz gadījumiem, ja personas datus izmanto žurnālistikas vajadzībām. Turklat neviens vēl nav atcelis Latvijas Republikas likumu "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem", kura 5. pantā skaidri norādīts, ka "Masu informācijas līdzekļiem ir tiesības saņemt informāciju no valsts un sabiedriskajām organizācijām". Tur ir izskaidroti arī gadījumi, kādu informāciju nedrīkst publicēt. Tādēļ jaunajiem datu aizsardzības speciālistiem ieteiktu kādreiz ieskatīties arī šajā likumā.

Latvijā

Mainās Valsts policijas vizuālā identitātē. Valsts policija (VP) pirmdien iepazīstināja sabiedrību ar savu jauno vizuālo identitāti. Brīvības pieminekļa laukumā policijas automašīnai noņēma pārklāju, atsedzot jauno VP vizuālo identitāti, kas tapusi sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju. Mainījies policijas autotransporta trafarējums. Iepriekšējais VP ir kalpojis 27 gadus un bija veidots 1991.gadā. Tā autors bija toreizējais Latvijas Mākslas akadēmijas profesors Gunārs Glūdiņš. Aizvien būtiskāku nozīmi policijas darbā ieņem tās vizuālā identitāte - praktiski visur pasaulē policijas autotransports kļuvis daudz krāsināks, spilgtāks un uzreiz pamanāms. Operatīvajam transportam jābūt redzamam gan gaišā dienā, gan arī tumsā.

Pirmdien turpinājās vismaz 300 hektāru plašā ugunsgrēka dzēšana Ādažu poligonā. Pirmdien dzēšanas darbos bija iesaistīti plaši resursi, tai skaitā arī Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Gaisa spēku helikopters. Pagaidām uguns liesmu nodarītos zaudējumus ir grūti aplēst, jo cietušas ir ļoti dažāda veida platības - gan meža jaunaudzes, gan "pieaudzis" mežs, gan izcirtumi, gan virsāji, gan arī sūnas un sausā zāle. Precizi, cik un tieši kas ir dedzis, varēs pateikt tikai pēc ugunsgrēka pilnīgas apdzēšanas. Vēl esot pārāgrī spriest arī par iespējamajiem ugunsgrēka izcelšanās iemesliem.

Rīgā nespēj palaist ūdeņraža trolejbusu projektu. Jau vairākus gadus pašvaldības uzņēmums "Rigas satiksme" un pašvaldība stāsta par plāniem ieviest pilsētā ūdeņraža sabiedrisko transportu. Ar ūdeņradi darbināmajiem trolejbusiem jau pērn rudeni vajadzēja kļūt par Rīgas kā inovācijas pilsētas simbolu, taču tas tā arī nenotika. Pērn novembrī uz Rīgu atveda pirmo miljons eiro vērtō trolejbusu, taču līdz šim no depo tas nav izbraucis. Projekta kavējot tehniskas ķibeles un nesakārtoti likumi.

Meklē pircēju lielākajam meža īpašumam Latvijā. Savu 110 tūkstošu hektāru plašo īpašumu Latvijā, kas ir viens no lielākajiem meža īpašumiem Eiropā, vēlas pārdot zviedru uzņēmums SIA "Bergvik Skog", savukārt to iegādāties tiko 20 uzņēmumi. Šo uzņēmumu lokā ir arī Latvijas kompānijas, tostarp "Latvijas valsts meži".

(Zinās no portāla www.delfi.lv)

Jauniešu garantiju pasākumam pēdējais gads

Visvairāk pieprasīti sociālie aprūpētāji

Ingrīda Zinkovska

Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiālē jauniešu garantiju aktivitātē "Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība nevalstiskajā sektorā" aizvadītajos gados iesaistīts daudz jauniešu bezdarbnieku, vienā gadā 20 - 30. Šogad, kas ir projekta pēdējais gads, dažādos darbos nodarbināti tikai 7 jaunieši bezdarbnieki, visvairāk - 4 no viņiem - darbu atraduši Balvu Teritoriālajā invalidu biedrībā. Par jauniešu garantiju projektu pārdomās dalās NVA Balvu filiāles speciāliste IVEITA LOČMELE.

Pasākumā "Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība nevalstiskajā sektorā" katru gadu varēja pieteikties biedrības un nodibinājumi. Un tādū nav bijis mazums! Iespēju izmantot jauniešu bezdarbnieku palīdzību regulāri izmantojusi arī Balvu Teritoriālā invalidu biedrība.

I.Ločmele stāsta: "Katrū gadu jauniešus ir piepāsījusi arī Balvu Teritoriālā invalidu biedrība, kura šajā nodarbinātības projekta saskatīja savā veidā atbalstu vecākiem, kuriem ir bērni ar īpašām vajadzībām. Šogad kā sociālie aprūpētāji strādā trīs jaunieši bezdarbnieki, bet viens - kā biroja administrators. Divi puiši, sociālie aprūpētāji, brauc no Viļakas, arī viņi paši ir cilvēki ar īpašām vajadzībām. Sociālā aprūpētāja pienākumus veic jauniete, bezdarbniece no Balviem. Aprūpētāji piekata bērnus, izved pastaigāties, palaižot mammas uz veikalū, frizētavu vai nokārtot kādas lietišķas darīšanas. Mammas ir ļoti ieinteresētas saņemt šo pakalpojumu, jo bērnu ar īpašām vajadzībām ir daudz. Viņas griežas invalidu biedrībā un lūdz: man vajag sociālo aprūpētāju, un man, un arī man... Arī Teritoriālā invalidu biedrība prasa mums nosūtīt jauniešus darbā pie viņiem. Bet līdzekļu apmaksāt jauniešu darbu ir tik, cik ir, kā šajā gadījumā, kad palīdzību varam piedāvāt tikai trim māmiņām. Jo mums ir savi limiti, noteikts vietu skaits. Nodarbinātības valsts aģentūra vakances sadala tā, lai visām filiālēm pienāktos zināms vietu skaits. Būtībā jautājums par bērnu sociālo aprūpi būtu jārisina valsts vai pašvaldību līmenī."

Nodarbinātības valsts aģentūras speciāliste skaidro, ka būtībā arī ne kurš katrs jaunietis var uzņemties sociālā aprūpētāja, turklāt vēl bērnu ar īpašām vajadzībām, aprūpi. Pirms tiek slēgts ligums, NVA speciālisti iesaka aiziet un iepazīties ar šo ģimeni, ar bērnu, ar kuru dienā būs jāpavada noteikts laiks, - vai tu to varēsi?! Daudzi uzreiz atbild, - nē! Jo tas ir

Gunitai ir sapnis! Bezdarbniece, jauniešu garantiju projekta dalībniece Gunita Zelča dalās nākotnes iecerēs ar NVA Balvu filiāles speciālisti Ivetu Ločmeli. Gunita ir trīs un četrus gadus vecu bērnu māmiņa, kura dažādu apstākļu sakritības dēļ nav ieguvusi profesiju. Tagad viņa veic sociālās aprūpētājas pienākumus, sniedzot pakalpojumu māmiņām, kurām ir bērni ar īpašām vajadzībām, bet par NVA nopelnīto naudu cer apmaksāt kursus, kuros iegūs ar skaistumkopšanu saistītu profesiju. Jauniete tic, ka viņas profesijas piedāvājumam būs arī pieprasījums tepat, Balvos.

psiholoģiski smagi.

Taču jauniešu nodarbinātības projekts neparedz, ka jauniešiem bezdarbniekiem jāstrādā tikai par sociālajiem aprūpētājiem. Kā jau minēts, viena jauniete strādā Teritoriālās invalidu biedrības birojā, citi - jauniešu biedrībā "Kalmārs", Sarkanajā Krustā, klubā "Auto fans". Iepriekšējos gados daudz jauniešu bija nodarbināti biedrībā "Sukrums" Baltinavā. Jaunieši strādā četrās stundas dienā, par izdevīgāko darba laiku vienojoties ar darba devēju. Viņi par to saņem 90 eiro mēnesī. Jaunieši projektā strādā sešus mēnešus, šogad tas ir no 20.marta līdz 19.septembrim. Ja kāds atrod pastāvīgu darbu, tad viņa vietā nāk cits jaunietis bezdarbnieks, bet viņš projektā strādā līdz pirmā darbinieka līguma beigu datumam.

Strādājot ar jauniešiem, I.Ločmele secinājusi, ka jauniešu bezdarbnieku skaits Balvu filiāles apkalpojamā teritorijā sarūk. Viņi vai nu aiziet mācīties, vai aizbrauc strādāt uz ārzemēm. "Jaunie cilvēki arī kļūst aizvien bezatbildīgāki, uz viņiem nevar paļauties! Jaunieši pie mums kaut ko pamācās, pārtrauc pasākumu un aizbrauc uz ārzemēm vai lielām pilsētām, bet tad atgriežas, un tā pat vairākas reizes neraugoties, ka mēs sakām: "Nu pabeidz iesākto! Nu nesteidzies!"

Izstāde Amatnieku centrā

"Pūralādes bagātības" Baltinavā

Ingrīda Zinkovska

Sākoties tūrisma sezonai, aizvien vairāk ceļotāju vago Latvijas āres, lai apskatītu, uzzinātu un iepazītu. Vieni - dzimto zemi, citi - Latvijas valsti. Baltinavā kopš maija sākuma interesiem piedāvā aplūkot izstādi "Pūralādes bagātības".

Izstāde "Pūralādes bagātības" izvietota Amatnieku centrā jeb bijušajā mežniecības mājā. "Pēc biedrības "Sukrums" aiziešanas Amatnieku centrs stāvēja tukšs. Kāda pavasara vakarā sēdēju mājās un domāju, vai šajās telpās savus darbus nevarētu izvietot arī mēs, Baltinavas rokdarbnieces. "Ir jārunā ar novada domes priekšsēdētāju," nospriedu, jo biju dzirdējusi, ka arī domē virmo lidzīgas idejas. Domes priekšsēdētāja Sarmite Tabore mūsu ideju atbalstīja, - kāpēc gan ne?! Un tā mēs kopš maija sākuma esam šeit," stāsta baltinaviete Valentina Daukste.

Izstādē "Pūralādes bagātības" aplūkojami gan Valentina, gan viņas mammas rokdarbi - austās gultas segas, dvieļi, lupatu grīdceliņi, aditi cimdi un zeķes, tamborētie rokdarbi. Ar bagātīgu rokdarbu klāstu izstādi papildina arī Anitas Kāšas darbi. Šeit izstādītas arī baltinavietes Aijas Keišas darinātās rotas un smagās, pamatīgās Raimonda Leicāna darinātās pūra lādes. V.Daukste piebilst, ka Amatnieku centrā saglabājusies arī biedrības "Sukrums" Aigara Keiša mūrētā maizes krāsns. Tādēļ, ja vien ir vēlēšanās, pasākumos var izmantot arī to. "Gaidām apmeklētājus," aicina V.Daukste. Rokdarbnieces nesēž, rokas klēpī salikušas. Viņas ar saviem rokdarbiem labprāt piedalās arī tirdziņos un pasākumos, ko rīko citviet. Visvairāk viņas aicinātas un brauc uz Kārsavas novadu, uz Malnavu.

Pie stenda ar rokdarbiem. Uz rokdarbiem Valentīnai ķēriens. Pietiek paskatīties, pamācīties, un amats rokā. Rokdarbu mode, protams, mainās, bet tas nekas.

Kā vērtējat iniciatīvu pārveidot esošos 119 novadus, to vietā izveidojot 10 spēcīgus?

Viedokļi

Jo spēcīgāki novadi, jo spēcīgāka valsts

DZINTARS PENTJUŠS, iniciatīvas iesniedzējs portālā "Mana balss"

Vēlos mainīt Latvijas administratīvo iedalījumu, kas darbojas kopš 2011.gada 3.janvāra paredzot, ka Latvijas teritoriju veido 110 novadi un 9 republikas nozīmes pilsētas. Šāda sadrumstalotība tik mazai valstij nav raksturīga un atrodama starp pasaules attīstītākajām valstīm. Ari Igaunijā ir tikai 13 apriņķi, bet Lietuvā - 10. Tāpat novadu skaita samazināšana ļaus efektīvā plānot Latvijas un tās reģionu attīstību, jo to plānos centralizēti, vadoties pēc spēcīgu novadu finansiālajām un saimnieciskajām

iespējām un vajadzībām.

Piedāvāju likvidēt esošos 110 novadus, to teritoriju pievienojot jaunveidojamajiem novadiem, tādējādi izveidojot 10 spēcīgus novadus: Ventspils, Kuldīgas, Liepājas, Jelgavas, Rīgas, Valmieras, Gulbenes, Rēzeknes, Daugavpils un Jēkabpils novadus. Pārējo novadu likvidācija ietver arī domju likvidēšanu, bet esošajās vietās saglabājot tādus pašvaldību pakalpojumus kā būvalde, bērnudārzi, bibliotēkas, skolas, pašvaldības policiju un citas pašvaldības pakalpojumus pildošās institūcijas. Kāds varbūt iebildīs, ka šāda iniciatīva pārvilkus svītru Latvijas laukiem un mazpilsētām, jo attīstība tiks tendēta uz lielajiem centriem. Taču līdzīnējā pieredze pierādījusi pretējo - sadrumstalotība dzen mazos novadus uz izmirstību, bet kaut cik attīstīties spēj šīs jau eksistējošās deviņas republikas nozīmes pilsētas. Iedomājieties situāciju ģimenē, kurā dzīvo tēvs, māte un trīs studijas uzsākuši bērni. Esošajā novadu modeli tēvs dzīvo savā privātmājā pie Baltezera, jo ģimenē pelna visvairāk, brauc ar lepnu auto un garažā stāv auto brīvdienām, sporta un retro auto īpašiem gadījumiem. Māte pelna mazāk, bet viņa vidējā. Viņa ir iegādājusies dzīvokli kredītā daudzdzīvokļu māju jaunajā projektā. Dzīvoklis ir plašs, ar 4 istabām, auto līzingā, un trīs reizes gadā viņa dodas uz siltajām zemēm vai slēpot uz Alpiem. Visi trīs bērni mācījušies ļoti labi un saņēmuši stipendiju, turklāt no studijām brīvajā laikā piestrādā. Katrs īrē 1,5-istabu dzīvokli. Dzīvošanai naudas pietiek, bet tikai ikdienas vajadzībām

un pašam minimumam. Ja *saplist* telefons, sanāk saslimt vai gadās citi neparedzēti izdevumi, ikdienas vajadzības nodrošināt vairs nevar. Ja sabojājas veļasmašīna vai ledusskapis, veļu mazgā ar rokām, bet pārtikas produktus, kas bojājas, vairs nepārk vai apēd uzreiz. Ja uz šo situāciju skatās kopumā (uz papīra), tad ģimene (valsts) ir ļoti bagāta un pārtikusi, bet tās locekļiem (pašvaldībām) pieejamie finanši līdzekļi tiek izlietoti neefektīvi. Tādēļ arī vajadzīgas pārmaiņas.

Pielauju, ka šis rosinājums izraisīs sašutumu mazajos novados, kuri jau tagad cīnās par pastāvēšanu. Cilvēkus (šķiet, Latvijas iedzīvotājus jo īpaši) baida pārmaiņas. Pie vaines varbūt ir gadu simti citu kungu pakļautībā un citu varu interešu apspiestībā. Arī darbs pašvaldībās ir ļoti iekārojams, jo īpaši attālajos reģionos, kur labi apmaksātu darbavietu trūkst. Bet ir jāsapro, vai šī spītīgā cīnīšanās par izdzīvošanu nenodara vairāk jaunumu. Nekur nepazudīs vietas nosaukums 'Krāslava' vai 'Ligatne' un cilvēkiem mājas neviens neatņems. Runa ir par plašas teritorijas attīstību vienotā virzienā ar līdzekļiem ne tikai knapai iztikšanai, bet arī izaugsmei un neparedzētu izdevumu segšanai. Pašlaik man šķistu neiedomājami, ja gar Daugavu no Aizkraukles līdz Jēkabpili vestu labiekārtota aleja ar velosipēdu ceļu un pastāigu taku. Bet pilsētas savienotu magistrāle, kur atļautais braukšanas ātrums ir 130 vai pat 150km stundā. Specīgi reģioni spēj ietekmēt valsts kopējo attīstības virzienu. Tādējādi piesaistot valsts atbalstu un finansējumu transporta un industriālās

infrastruktūras attīstībai tajos.

Pastāv bažas arī par to, ka varas koncentrēšana 10 lielos novados varētu radīt arī draudus valsts robežai, jo lauki paliks tukši un pierobeža neapdzīvota. Taču te viss atkarīgs no saimniekošanas stila. Ja pilnīgi visa uzmanība tiek veltīta centram, tad tas arī attīstās. Bet ilgtermiņā centrs bez pieguļošās infrastruktūras, iespējām ārpus centra un visaptverošā attīstības plāna, virziena arī lemts iznīcībā. Ir jāveido priekšnosacījumi reģionu attīstībai. Cilvēkiem ir ceļošanas brīvība. Viņi vienmēr pārcelsies uz vietu, kas šķiet pievilcīgāka. Neliels novadiņš, kurā ir avārijas stāvoklī esošs ūdenstornis, bez iespējas doties uz aptiekū vai saņemt elementāru medicīnisko palīdzību/konsultāciju, arī nevar būt saistošs jaunu iedzīvotāju pieplūdumam.

Tieši tādēļ, ieviešot dzīvē desmit spēcīgu reģionu modeļi, uzskatu, ka sabiedrība iegūs uzlabotu valsts teritorijas pārvaldi ar saskaņotu plašas teritorijas attīstības plānu. Tas ļaus jaunajiem novadiem attīstīties plašāk, vienlaikus efektīvāk tērējot līdzekļus. Piemēram, kaut vai realizējot plašākus novadu ceļu remontdarbus, jo tad tos būs iespējams ieplānot un veikt garākos posmos vienlaikus. Iē pēc 10 kilometriem vairs nemainīsies novadu teritorijas ar savām vajadzībām un finansiālajām iespējām. Turklat novados būs iespēja efektīvāk nodrošināt pašvaldību pakalpojumus, piemēram, bibliotēkās. Nabadzīgajiem novadiem līdzekļu taupīšanas nolūkos nebūs jāsamazina to darba laiks. Tas būs ieguvums visiem.

Mazam novadam priekšrocību vairāk

SARMĪTE TABORE, mazākā Latvijas novada (Baltinavas) domes priekšsēdētāja

Uzskatu, ka lielam un mazam novadam ir savi plusi un minusi, taču mazam novadam plusu tomēr vairāk. Pirmkārt, Eiropas Savienības finansējuma piesaiste. Piemēram, Balvu novadam no Eiropas Savienības fondu projektiem piesaistītas lielas naudas summas, bet, ja paanalizē, kur šī nauda ieguldīta, jāsecina, ka lielākā daļa finansējuma paliek tieši pilsētā. Lauku pagastu pārvaldēm atvēlēta labi ja desmitā daļa no visa. Toties savā mazajā Baltinavas novadā kopš 2005.gada jau esam

piesaistījuši aptuveni 2,5 milj. eiro un katru gadu realizējuši vairākus lielus un mazus projektus. Tā ir ļoti liela nauda. Pie mums par aptuveni 400 tūkstošiem eiro nosiltināta skola, kultūras nams par 220 tūkstošiem eiro, par 700 tūkstošiem eiro realizēts ūdenssaimniecības projekts Baltinavā ciemā. Pašreiz esam iesaistījušies četros ceļu pārbūves projektos, kuru finansējums ir ap 400 tūkstošiem eiro. Ja mēs pastāvētu kā viena no lielā novada pagastu pārvaldēm, tik lielas summas piesaistīt noteikti nebūtu iespējams. Tas ir viens aspekts. Otrkārt, novadu kontekstā svarīga arī pakalpojumu pieejamība. Mēs uzskatām, ka, esot mazā novadā, cilvēkiem pakalpojumi ir daudz pieejamāki. Nemsim par piemēru kaut vai Valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru. Mums tāds ir tepat uz vietas Baltinavā un jebkurš iedzīvotājs uz to var atrākt un visu nepieciešamo nokārtot uzreiz. Savukārt pagastu pārvalžu iedzīvotājiem, kā bija jābrauc uz pilsētu centriem, tā nekas nemainījās, tā arī tagad jābrauc uz pilsētas centru. Esot mazs novads, esam rāduši daudz lielākas iespējas iesaistīties arī kultūras programmās – iesaistīties projektos, esam noslēguši sadarbības līgumus ar Baltkrieviju, ar Eiropē reģionu "Pleskava-Livonija", pateicoties kuriem, vienam kolektīvam šogad jūlijā būs iespēja doties uz Eiropē reģionu dienām. Kā mazs

novads esam daudz pieejamāki savam iedzīvotājam nekā lielajās pašvaldībās, un tas ir liels pluss. Pie manis kā novada vadītājas iedzīvotājs var atrākt ar jebkuru jautājumu un viņam nebūs jāpierakstās vizītē divas nedēļas uz priekšu, kā tas ir pie Rēzeknes novada domes priekšsēdētāja. Tāpat arī pie pārējiem novada administrācijas darbiniekiem un deputātiem iedzīvotāji tiek uzklauti jebkurā laikā. Tā arī ir lielāka priekšrocība. Esam vienmēr atvērti saviem iedzīvotājiem. Uzskatu, ka mazā pašvaldībā lēmumu pieņemšana un visa darbība ir daudz caurspīdīgāka un atklātāka, iedzīvotājiem ir viss redzams un zināms.

Efektīvam darbam pašvaldībā svarīgi arī

Fakti

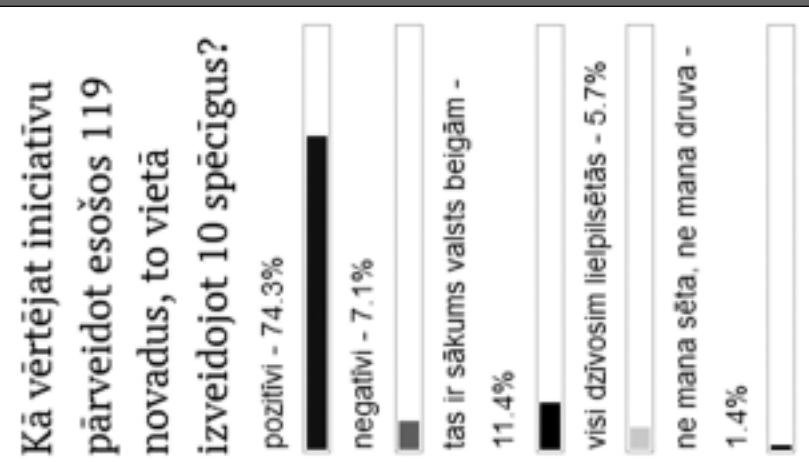
● **Interneta portālā www.manabalss.lv iesniegta iniciatīva, kas paredz pārveidot esošos 119 novadus, to vietā izveidojot desmit spēcīgus.**

● **Līdz pirmsdienas rītam iniciatīvu bija parakstījis 221 iedzīvotājs. Lai šo iniciatīvu iesniegtu Saeimā, vēl vajadzīgi 9779 paraksti.**

tas, kā tiek pārējās funkcijas un finansējums. Diemžēl pieredze liecina, ka arvien vairāk funkciju gulst uz pašvaldību pleciem, bet finansējums diemžēl neseko. Reizēm valsts veiksmīgi pārliek uz pašvaldībām problemām, kuras būtu jārisina valstij, nevis pašvaldībai.

Viedokļus uzsklausīja
S.Karavoičika

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Bibliotekāri seminārā uzzina daudz jauna

Aizvadītajā nedēļā Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem bija izbraukuma seminārs, kas sākās Brieķīnes kapsētā - Irēnas un Antona Slišānu atdusas vietā. Tālāk sekoja brauciens uz Nemateriālās kultūras mantojuma centru "Upīte", kur notika dažadas aktivitātes. Pusdienas no zemnieku saimniecībā "Kotiņi" ražotām izejvielām bibliotekāri baudīja atjaunotajās Polfandera dzirnavās Rekavā, bet vēlāk paši pārlieciņājās, kā dzīvo un strādā vieni no lielākajiem sēklaudzētājiem Latvijā - Alda Ločmeļa saimniecības ļaudis.

Garšo lieliski! Polfandera dzirnavās saimnieku "Kotiņu" ļaudis. Vija Kuļša ir lieliska gide, bet pavāres ceļ galā īpašus ēdienus no vietējām izejvielām - pērļu grūbu putru, zirņu kotletes un pupu burgerus, arī īpašu saldo ēdienu un plātsmaizi. Lolita Spridzāne un Ilga Dulberga šos ēdienus atzina par gardiem un veselīgiem.

Orientēšanās pa Antona Slišāna pēdām. Tā Upītē jau kļuvusi par jauku tradīciju, un to minimālā versijā izbaudīja arī bibliotekāri. Viņiem pirmais uzdevums bija noslēpts grāmatā, otru vajadzēja meklēt ābeļdārzā, tad pie Upītes pamatskolas, bet tālāk ceļs veda uz Antona parku. Sarmīte Vorza, Ilze Pugača, Evita Sporģe un Sanita Sinele neapmulsā un ar uzdevumiem tika galā tikpat ātri kā kolēges.

Šķilbēnu pagasta Upītes bibliotēkas vadītāja Lolita Spridzāne. Šī bibliotēka vizuāli un saturiski atšķiras no citām. Jau pie ieejas, sperot soļus tālāk, katra telpa uzrunā īpaši, jo šeit savulaik pamati likti daudzām latgaliskām aktivitātēm. Bibliotēka tālākiem ciemiņiem nereti

kalpojusi arī kā vieta, kur nobaudīt tēju vai pārlaist nakti. Te ir īpašs plaukts visām Antona Slišāna grāmatām, kuras iecerēts izdot kopkrājumā.

Brieķīnes kapsētā. Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule pastāstīja, ar ko šī kapsēta ir īpaša. Te atdusas ne tikai Antons Slišāns un viņa sieva Irēna, bet arī daudzi citi Ziemeļlatgales nemateriālā kultūras mantojuma prasmju nesēji, piemēram, Kultūrapītāla fonda stipendiātes Stefānija Keiša un Rozalīja Slišāne, priesteris Mikelis Jermacāns, ar kuru Antons 80.gadu sākumā Gulbenes novadā slepeni veica saļmu dziedājumu ierakstus. Katra novada bibliotekāri bija pārskatījuši Antona dzeju un veltīja viņiem īpaši piemeklētas rindas kā atgādinājumu, ka nekas nav aizmirsts. Nemateriālās kultūras mantojuma centrs "Upīte" šo gadu izsludinājis par Antona Slišāna gadu, jo viņam paliktu septiņdesmit. "Antons ir atstājis bagātīgu mantojumu abās latviešu valodas rakstu formās - latviešu un latgaliešu, un mūsu pienākums ir to glabāt un turpināt," atgādināja R.Cibule.

Lai runā un pareizi raksta latgaliski. Ruta Cibule gidiā Rolandam Keišam zemnieku saimniecībā "Kotiņi" uzdāvināja Latgales Kultūras centra izdevniecības Anatolija Bērzkalna grāmatu "Latgaļu volūdas vördu krōjums". "Tas jums, lai vairāk netraucējat Upītes Andri, bet visas etiķetes tulkojat un pareizi rakstāt paši!" vēlēja Ruta. Vēlāk, pērkot zemnieku saimniecībā ražoto produkciju, bibliotekāri lasīja: ""Kotiņūs" audzāts, kūpts i eļļā izspīsts rapss." Šāda zīmīte bija piestiprināta pie rapšu eļļas pudelēm.

Aizvada akreditāciju. Pirms izbraukuma semināra bibliotekāri aizvadīja saspringtu dienu. Baltinavas novadā ieradās akreditācijas komisija - Madonas Centrālās bibliotēkas direktore Imelda Saulīte un Cēsu Centrālās bibliotēkas direktore vietniece Skaidrite Daņileviča. Akreditācija notika astoņām - Tilžas, Baltinavas, Balvu, Lazdūlejas, Bērziņi, Bērzkalnes, Skujetnieku un Briežuciema - bibliotēkām. Vadītājas Ināra Bubnova (no kreisās), Irēna Šķakota, Skaidrite Logina, Anna Griestiņa, Ilze Pugača un citas bija gatavojušās citīgi, jo jautājumi nebūt nebija viegli.

Iepazīstina ar produkcijas dažādību. Rolands Keišs semināra dalībniekus iepazīstināja ar produkciju, ko ražo zemnieku saimniecībā. Te bija gan smalkā maluma zirņu un pupu milti, gan dažāda maluma pērļu grūbas, gan lobīti pulētie zirņi, gan daudz citu produkcijas paciņu paraugu.

Pārsteidz it viss. Bibliotekāres pārsteidza ne tikai Nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" vadītāja Andra Slišāna kolorītais latgaliskais stāstījums, bet arī viņam mugurā esošā māsas Anneles siltos toņos adītā jaka ar kapuci, kuru rotāja īpašais logo "UPĪTE".

Kurš pirms, tam dāvana. Bibliotekāri nenobījās no gida Rolanda aicinājuma izmēģināt spēkus pa kāpnītem uzskriet līdz graudu bunkura augšai. Inese Supe un Ina Skrima drosmīgi devās uz sacensībām, kur mirkli ātrāka bija Ina. Abas saņēma dāvanas ar saimniecībā "Kotiņi" ražoto produkciju.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Eiropas diskusiju objekts

Kas dod naudu, tam ir arī intereses

Aizvadītās nedēļas vidū Kubulu pagasta kultūras namā pulcējās mūspuses novadu lauksaimnieki, lai tiktos ar zemkopības ministru un vīknī lektoru. Par iespēju uzklausīt svarīgu informāciju, uzdot jautājumus un diskutēt bija parūpējusies Lauku konsultāciju un izglītības centra Balvu nodaļa. Seminārs akcentēja kopējās lauksaimniecības politikas attīstību pēc 2020.gada, kā arī uzsvēra lauku attīstības programmas aktualitātes šogad. To atklāja Balvu novada pašvaldības priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova, uzsverot lauksaimnieku izturību, kuru uzņēmējdarbībai nepieciešamas vairākas svarīgas lietas. Protī, atbalsta programmas, sakārtota un pieejama infrastruktūra, internets.

Jābūt gataviem diskutēt

Lauksaimniecīcīs dzīves aktualitātes jāskata Eiropas kontekstā, jo līdz ar politiska rakstura pārmaiņām sagaidāmi arī finansiāli pārkārtojumi visās ES dalībvalstis. Ne velti zemkopības ministrs JĀNIS DŪKLAVS akcentēja savu *savaigo* vizīti lauksaimniecības ministru sanāksmē Sofijā, kur diskutēja par paaudžu nomaiņas risinājumiem lauksaimniecībā. Uzmanības centrā ir fakts, ka puse lauksaimnieku Eiropā ir vecāki par 50 gadiem. Pavisam drīz ES lauksaimniecības komisārs nāks klajā ar konkrētiem piedāvājumiem, kuros būs ierakstīti cipari. Tādēļ šobrīd ir svarīgi pašai Latvijai diskutēt un runāt par atbalstu lauksaimniekiem, sevišķi par jaunajiem, lai viņi būtu gatavi ienākt laukos un saimniekot. Turpmākajā periodā sagaidāmi būtiski jauninājumi. Būs lielākas iespējas pašai valstij noteikt un saimnieket ar naudu, ko piešķirs ES. Ministrs J.Dūklavas aicināja saprast, ka tik viegla naudas tērēšana gan nebūs, jo Eiropa būs nospraudusi konkrētus mērķus, un tie būs jāsasniedz. Turklat viņš izteica bažas, ka vienlaikus Latvijā var palielināties administratīvie slogi. Semināra mērķis bija ne tikai informēt lauksaimniekus par kopējās lauksaimniecības politikas tendencēm, bet arī uzklausīt klātesošo viedokļus un komentārus.

Paredz garas un grūtas sarunas

Zemkopības ministrijas Valsts sekretāra vietniece PĀRSLA RIGONDA KRIEVĪNA pārliecināta, ka par Eiropas budžeta sadali lauksaimniekiem, ar ko šobrīd nav apmierināta neviens dalībvalsts, vēl būs garas diskusijas. Visām valstīm finanses paredz samazināt vienādi – par 15%. Tiešie maksājumi nav samazināti piecām valstīm, tostarp arī Latvijai, kurai formāli ir paredzēts pat neliels palielinājums. Ar šiem maksājumiem Latvija, protams, nav samierināta, jo tie ir atšķirīgi ne tikai starp pašām ES dalībvalstīm, bet arī valstu iekšienē naudu sadala dažādi. Izteikta ir tendence, ka ļoti lielas summas saņem skaitliski maz lauksaimnieku. Eiropā 80% naudas izmaksā 20% lauksaimnieku. Latvijā proporcija ir līdzīga – 11% saimniecību (6000) saņem 73% finanšu un apsaimnieko 73% zemju. Tagad Eiropa šo tendenci domā mazināt ar mērķi, lai vairāk maksājumu nonāktu plašākam lauksaimnieku lokam. Viens no priekšlikumiem tādēļ ir ievērojami ierobežot maksājumus lielajiem lauksaimniekiem.

Akcents – atbalstīt jaunos

Kā uzsvēra zemkopības ministrs, Latvija savu nostāju gatava paust divās svarīgās jomās: atbalsts lauksaimniekiem ražotājiem un kohēzija (lielie projekti). Valstī ir raditas un nostiprinājušās jaunas saimniecības, un Zemkopības ministrijas mērķis ir šo saimniecību dzīvotspēja ilgttermiņā. Taču ministrs arī atzina, ka interese un pieprasījums no jauno lauksaimnieku puses par atbalstu uzņēmējdarbības sākšanai ir daudz lielāks nekā iespējams to sniegt. Latvijas situācijā jāņem vērā, ka iespējas atbalstīt jaunos lauksaimniekus zemo tiešmaksājumu dēļ ir stipri ierobežotākas nekā citām dalībvalstīm. Turklat svarīgi ir atbalstīt ne tikai gados jaunos lauksaimniekus, bet arī cilvēkus, kuri ir jaunienācēji lauksaimniecībā, neatkarīgi no vecuma. J.Dūklava pozīcija: "Lai varētu veiksmīgi attīstīties, jāparedz tādi nosacījumi, kas veicinātu jaunu lauksaimnieku ienākšanu nozarē un paaudžu nomaiņu. Latvijas pieredze liecina, ka jauno lauksaimnieku atbalsta pasākumi ir efektīvi un tiem ir pozitīvs rezultāts, tādēļ tos ir jāsaglabā arī turpmāk."

No runātā seminārā

➤ Ministrs vērsa uzmanību praksē novērotām cilvēku

Foto - M.Sprudzāne

Lektori pie mūspuses lauku uzņēmējiem. Zemkopības ministrs J.Dūklavs vairākkārt uzsvēra, ka pagaidām kopējās Eiropas lauksaimniecības attīstības politika ir projekta līmeni, tādēļ vajag diskutēt un izteikt priekšlikumus: "Mūsu ierēđījumi, ministru ieskaitot, ir iespēja lielās sapulcēs aizstāvēt savas valsts intereses, un mēs jau to darām."

Foto: M.Sprudzāne

Klātesošo komentāri. Aivars un Māra Baķi, aitkopības un tūrisma nozares entuziasti, komentārā izteica neizpratni dokumentu aizpildē, jo viņu jautājumu LAD iepriekš skaidrojis citādāk.

radošām izdarībām, kas faktiski vērtējamas kā blēdības, saistītas ar jauno zemnieku noformēšanos un lauku saimniecību pārdali. Tas ir izdevīgi, iesniedzot projektus, jo konkursā tādējādi var saņemt papildu punktus un nereti tam ir izšķiroša nozīme projekta atbalstīšanā. Ministra J.Dūklava nostāja: "Ja konkrētais fakts par saimniecības pārņemšanu jaunajiem noticis pirms gada vai vairāk, tad viss ir ticami, taču tā ir blēdišanās, ja tikai mēnesi vai divus pirms projekta iesniegšanas. LAD sekos līdzi un īems to vērā."

➤ Zemkopības ministrija aicina diskutēt un iesniegt priekšlikumus, apspriežot sagaidāmos jauninājumus lauksaimniecības politikā. Izskaņējis, piemēram, ka turpmāk atbalsts tehnikas iegādē varētu būt tikai pirmreizējiem pirkumiem, nevis tad, ja traktorus nomaina ik pēc trim vai četriem gadiem.

➤ Tik labvēlīgs pagrieziens jauno lauksaimnieku virzienā, kādu tagad grasās pieņemt Eiropa, līdz šim nav bijis. Arī viņiem pašiem jābūt zinošiem un jāprot iespējas izmantot, vienlaikus atceroties: kas dod naudu, tam ir arī savas intereses.

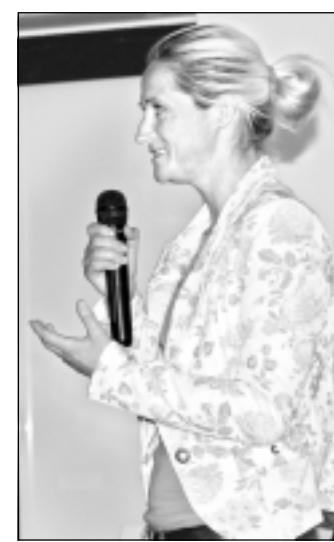
➤ Latvijā izvēršas diskusija par saimniecību lielumu un raksturo mazo un vidējo saimniecību lielumu un dzīvotspēju. Pēc Eiropas mērogiem, kur uzņēmums nodarbina ap 250 strādājošo un apgrozījums gadā sasniedz 15- 50 miljonus, Latvijā līdzīgu lauku uzņēmēju nemaz nav.

➤ Kopš 2015.gada ik gadu Latvijā samazinās platību maksājumiem pieteikušos klientu skaits, toties palielinās apsaimniekoto platību lielums.

Foto: M.Sprudzāne

Zemkopības ministra pārliecība. Ministrs Jānis Dūklavs pārliecināts, ka galvenais priekšnoteikums veiksmīgam Latvijas jauno lauksaimnieku atbalstam ir finansējuma izlīdzināšana tiešajiem maksājumiem un nesamazināts finansējums lauku attīstībai.

cienīgu atalgojumu. Šī iemesla dēļ vairums jauno arī aizbrauc strādāt uz Angliju vai Īriju,- izteicās jauniete.

Izsaka viedokli.

Kristīne, klausoties lektori un ministra teikto, izteica domu, ka, iespējams, lauksaimniecīcīs dzīves politika būtu jāveido savādākā. Tagad vairums cilvēku orientējas uz iespēju saņemt atbalstu un savu darbību pakāpto tam, bet atbalsta būtība ir citāda. Atbalsts, viņasprāt, varētu arī nebūt, ja Latvijā iedzīvotāji ar savu darbu nopelnītu cilvēka

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Skolēnu vasaras nometnes

Katrai dienai sava krāsa

Aizvadītajā nedēļā un šonedēļ Balvu novada bērni varēja interesanti un lietderīgi pavadīt laiku vairākās vasaras nometnēs. No 6. līdz 15.jūnijam Balvu pamatskolas nometnē "Raibās dienas" iespēju iesaistīties radošajās nodarbībās, peldēties Balvu peldbaseinā, doties ekskursijā un iegūt jaunus draugus izmanto 25 novada bērni vecumā no 7 līdz 10 gadiem.

Nometnes vadītāja, skolotāja Iveta Kacēna pastāstīja, ka atbilstoši nosaukumam katras diena veltīta kādai krāsai: "No rītiem iegriežam "Laimes ratu", izvēloties nākamās dienas krāsu, lai bērni to varētu izmantot apģērbā vai kādā aksesuārā. Piemēram, otrdien tas varēja būt zāļš, bet trešdien oranžs lakačiņš, vai matu gumija, vai kāds cits akcents."

Katrs rīts, sācīs ar rīta apli un nometnes karoga uzvilkšanu, turpinās ar visdažādākajām aktivitātēm, bet noslēdzas ar dalīšanos dienas iespaidošos, ko bērni ieraksta īpašā dienasgrāmatā. Divas brīvlaika nedēļas skolēni veltīs radošo prasmju attīstīšanai, kā arī sportiskām un intelektuālām aktivitātēm. Aizvadītajā nedēļā nometnes dalībnieki priecājās par iespēju četrus rītus pavadīt Balvu peldbaseinā, bet pēcpusdienās piedalīties radošajās darbnīcās, piemēram, darināt

auduma aplikācijas, modelēt kreppapīra tērpus modes skatei utt. Neizpalika arī prāta vingrināšana erudīcijas spēlēs un dabaszīnību eksperimentos.

Otrajā nometnes nedēļā vienu dienu bērni veltīs sportošanai, kā arī dosies ekskursijā uz Gulbeni. Vienkārši atpūsties un izbaudīt labas filmas ar neiztrūkstošo popkornu bērni varēs kino pēcpusdienā. Visas nometnes garumā katrs no viņiem atvēl kādu brīdi sava talanta priekšnesuma sagatavošanai, ko node monstrēs pārējiem noslēguma pasākumā.

Eduards, kurš rudenī uzsāks mācības Balvu pamatskolas 4.klasē, vasaras nometnē piedālās pirmo reizi un atzīst, ka šāds brīvā laika pavadišanas veids izrādījies neparasti interesants: "Patīk, ka te var iesaistīties dažādās aktivitātēs." Īpaši puise iepriecināja aizvadītajā otrdienā notikusi radošā nodarbība, kuras laikā bērni izgatavoja aplikācijas no auduma. Eduards ar interesu iesaistījās arī trešdien notikušajā erudīcijas spēlē, ko vadīja skolotāja Žanna Ivanova, jo tajā varēja likt lietā mācību gada laikā iegūtās zināšanas. Puise priecājas, ka nometnes laikā Balvu peldbaseinā var nostiprināt savas peldēšanas iemaņas, ko apguvis tikai šogad, piedaloties projektā "Sporto visa klase". Aizvadītais mācību gads Eduardam bijis piesātināts ar sportiskām aktivitātēm, jo viņš uzsācis arī karatē

Foto - I.Tušinska

Pārbauda atjautību un zināšanas. Trešdien nometnes dalībnieki ar azartu meklēja atbildes uz erudīcijas spēles jautājumiem, ko bija sagatavojuši skolotāja Žanna Ivanova.

treniņus. Turklatā daudzpusīgi attīstītajam zēnam patīk izpausties radoši, jo viņš ne tikai dejo tautisko deju kolektīvā, bet nākamajā mācību gadā vēlas iestāties arī Balvu Mūzikas skolā.

Eduarda draugs, topošais ceturtklasnieks Kristaps, atklāja, ka pirmo reizi nometnes pieredzi izbaudīja jau pagājušajā vasarā, tādēļ ar prieku piekrita vecāku piedāvājumam iesaistīties tajā arī šogad. "Man patīk, ka te var darīt dažādas

interesantas lietas, piemēram, peldēt, brīvajā laikā paskatīties kādu filmu vai uzspēlēt galda tenisu," dažas no iecienītākajām nodarbēm atklāja zēns. Kristaps nav radis garlaikoties, jo mācību gada laikā puiša ikdienā ir ļoti noslogota: viņš nodarbojas ar peldēšanu, dejo deju kolektīvā, spēlē futbolu, mācās mākslas skolā un apmeklē robotikas pulciņu. Arī atlikušo vasaru Kristaps plāno pavadīt ne mazāk aktīvi – peldēt, braukt ar velosipēdu un spēlēt futbolu.

"Vasaras drudzis" – tas ir jautri

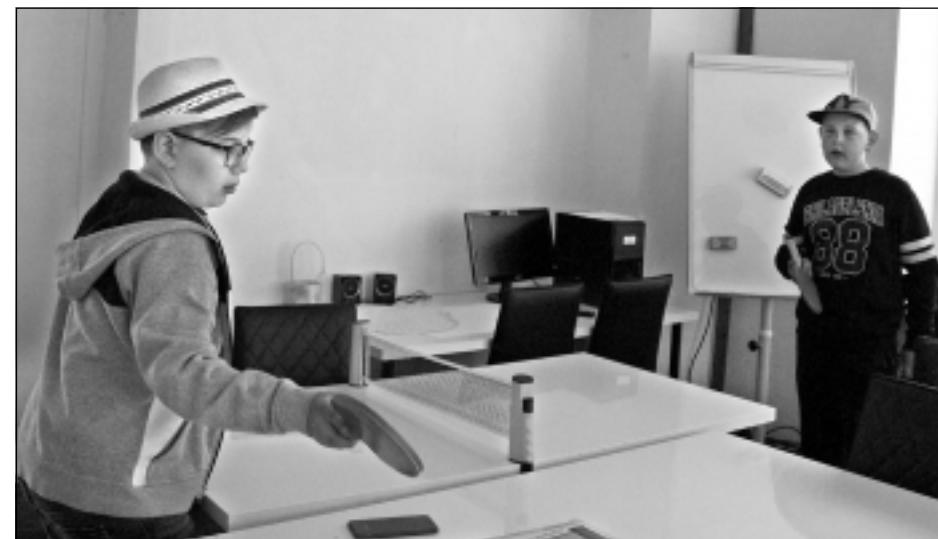

Foto - I.Tušinska

Mazliet jāizkustas. Gaidot kārtējo rīta nodarbību, nometnes "Vasaras drudzis" dalībnieki Armands (no kreisās) un Emīls izmantoja iespēju uzspēlēt pingpongu. Armands atklāja, ka iepriekšējos gados piedalījies Balvu pamatskolas nometnēs, bet pirmie iespādi par "Vasaras drudzi" liecina, ka te būs interesanti pavadīt laiku visas dienas garumā. Arī pēcpusdienās Armands ir aizņemts, jo dodas uz mākslas skolas plenēriem, bet vēlāk auklē mazo brāli. Taujāts, vai nav par grūtu, puise apgalvoja: "It nemaz. Tā visa taču ir atpūta!"

jauniete.

11-gadīgais nometnes dalībnieks Daniels iecienījis BBJC rīkotās vasaras nometnes, tādēļ piedalās tajā jau otro reizi: "Man patīk, ka te nekad nav skumji, bet no rīta ieslēdz foršas multenes." Daniels aktīvi iesaistījās arī nometnes iekšējās kārtības noteikumu izgudrošanā: "Izdomāju četrus: nesist, netraucēt citus, nekauties un neapsaukāties." Puise apgalvo, ka arī dzīvē cenšas ievērot šos noteikumus, pārkāpjot tos tikai tad, ja kāds dara pāri viņa tuviniekim un draugiem. Vasaras brīvlaikā Daniels apmeklē arī treniņus grieķu romiešu cīņā, ar ko nodarbojas jau septīto gadu, bet pēc nometnes plāno doto ciemos pie Rīgas radiem.

Turpretim 8-gadīgajai Tīnai šī ir pirmā vasaras nometnes pieredze. Katra nodarbība

viņai šķiet aizraujoša un interesanta. Aizvadītajā nedēļā meitene ar vislielāko aizrautību apguva jaunas mūsdienu deju kustības skolotājas Ditas Niperes vadībā, jo šī nodarbe viņai ir īpaši tuva. "Dejoju arī deju kolektīvā "Balvu vilciņš", piebilst meitene. Tā kā Tīnai patīk zīmēt un viņa mācās Balvu Mākslas skolā, meiteni iepriecināja arī iespēja izpausties radoši.

Arī šonedēļ nometnes dalībniekus sagaida daudz patikamu pārsteigumu un aizraujošu piedzīvojumu, gan dodoties ekskursijā, gan piedaloties pulciņu vadītāju Intas Ozolas, Līgas Ikstenas, Jāņa Ikstena, Ditas Niperes, Alīnas Saveljevas, Viktorijas Kokorevičas, Ineses Hmaras, Guntas Prokofjevas, Agneses Puļčas un Aigas Jansones vadītājs nodarbībās.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Attīsta pacietību un iepazīst sevi

Pirmajā nometnes dienā, savstarpēji iepazīnūšies, spēlējot saliedēšanās spēles, ko vadīja jaunatnes darbinieces Agnese Puļča un Gunīta Prokofjeva, skolēni izstrādāja iekšējās uzvedības noteikumus, izveidoja nometnes logo un karogu. Arī nākamās dienas bija aizpildītas ar radošām nodarbēm. Skolotāja Aiga Jansone ierādīja, kā sapīt skaistas rokassprādzes un atslēgu piekariņus no dzījām, kā arī mācīja, izmantojot trafaretus, apdrukāt audumus. Pedagoģe uzsvēra, ka šīs nodarbes ne tikai attīsta pirkstu veiklī-

Godināšanas pasākums

Gudrību neviens nevar atņemt

Irēna Tušinska

Noslēdzoties 2017./2018.mācību gadam, Balvu novada Izglītības kultūras un sporta pārvaldes speciālisti godināja novada izglītības iestāžu centīgākos, talantīgākos un aktivākos skolēnus, kā arī viņu skolotājus, kuri Balvu novada vārdam likuši ieskanēties skaļāk un tālāk. 6.jūnijā Balvu muižas zālē dāvānas un naudas prēmijas atbilstoši nolikumam (50, 30, 20 un 10 eiro apmērā) par panākumiem mācību olimpiādēs, konkursos un sacensībās saņēma vis-pārējās un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu audzēķni, mūzikas, mākslas un sporta skolu audzēķni, kā arī interešu pulciņu dalībnieki un pedagozi.

Pirms godināšanas panākumiem bagātākos skolēnus un skolotājus uzrunāja Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova. Viņa pauða gandarījumu, ka mums ir bērni, kuri varējuši, paspējuši un gribējuši izdarīt vairāk nekā pārējie: "Šis ir lauru plūkšanas laiks tiem, kuri citīgi veltījuši vakara stundas, lai izlasītu vairāk un uzzinātu vairāk, tiem, kuri mācās ne tikai atzīmes, bet sevis pēc. Lepojos ar jums – skolēni, pedagozi un vecāki, ar jūsu veikumu šajā mācību gadā un augstajiem sasniegumiem, ar ko esat cildinājuši savu novada vārdu. Lai arī nākamie gadi iezīmējas ar lieliem dzīves plāniem, jo tikai gudram un strādāt gribōšam cilvēkam pieder nākotne!"

Pateicību par godam paveikto darbu un iedrošinājumu gūt panākumus arī turpmāk izteica arī novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kalīva, kura iesāka ar to, ka zālē būtu jābūt vairāk cilvēkiem, jo šoreiz klāt nebija Ministru prezidenta un Latgales plānošanas reģiona balvu saņēmēju. Viņa uzsvēra, ka gūt panākumus var, tikai apvienojot trīs spēkus – skolēna, skolotāja un vecāku: "Vajadzīga liela uzņēmība spēkoties ar savu novada, reģiona un valsts mēroga labākajiem skolēniem. Lai pētītu un atklātu, vajadzīga uzdrošināšanās, pacietība un darbs." I.Kalīva vēlēja, lai nākamgad novada skolēni gūtu vēl labākus panākumus valsts mērogā. "Ar gudrību var lepoties un to neviens nevar atņemt," noslēdzot uzrunu, piebilda I.Kalīva.

Ar muzikāliem sveicieniem apbalvošanas ceremonijas starplaikos klātesošos priecēja Balvu Mūzikas skolas skolotājas Lindas Vītolas audzēkņi Markuss Mednis, Rainers Bukšs un Estere Vigule, kā arī viņu koncertmeistars Viktors Bormanis.

Mācījušies cītīgi

Šogad mūsu novada vispārējās un profesionālās izglītības mācību iestāžu skolēni savas zināšanas un prasmes apliecinājuši, piedaloties mācību priekšmetu olimpiādēs un zinātniski pētnieciskajā darbībā gan reģionālajā, gan valsts līmenī. Pasākumā godināja tos, kuri ieguvuši 1.vietas novadu apvienības olimpiādēs, godalgotas vietas reģionālajās mācību priekšmetu olimpiādēs, zinātniski pētnieciskajā darbībā un piedalījušies valsts mēroga olimpiādēs.

Pirmais godalgu saņēma Balvu Valsts ģimnāzijas 9.klases skolnieks Sandis Livzenieks par valsts mājturības un tehnoloģiju olimpiādē iegūto 1.vietu. Balvas saņēma arī BVĢ skolēni Ričards Ķerģis-Kariķs, Karīna Vasiljeva, Dagnis Cibulis, Nellija Teilāne,

Anete Bērziņa, Marija Elizabete Lipāne, Paula Pāidere, Guna Apša, Kristīne Budeviča, Džūlija Apine, Madara Lapse un Paula Rutmane. Šo skolēnu panākumus palīdzējuši kaldināt skolotāji Zigfrīds Lielbārdis, Inga Kleine, Irēna Šaicāne, Gaida Fengāne, Eva Žučika-Kuzņecova, Valentīna Pužule un Anna Barbaniška.

Balvas saņēma Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolnieces Samanta Puka un Ksenija Hmejova, kā arī viņu skolotājas Skaidrīte Veina un Marina Ločmele.

Godam pelnītās godalgas mājās aizveda arī Tilžas vidusskolas skolnieces Rebeka Ločmele, Madara Čirka, kā arī viņu skolotājas Iveta Kuģeniece, Madara Strupka un Valda Dzene. Pasākumā godināja arī Stacijas pamatskolas skolnieces Zani Keišu un skolotājas Janu Mežali un Gunitu Čubari. Balvu pamatskolā šajā mācību gadā labākos panākumus guvuši Balvu pamatskolas 4.klases skolnieki Ilja Polis, Sindija Pauliņa un Angelina Krivošejeva. Tos gūt viņiem palīdzēja skolotājas Irēna Biseniece un Ilze Logina.

Panākumus gūst ar talantu un darbu

Lieliskus sasniegumus konkursos guvuši arī interešu izglītības pulciņu dalībnieki. Īpaši augstu valsts mērogā novērtēti skolotājas L.Vītolas kolektivi - Tilžas vidusskolas 2. - 8.klašu koris un vokālais ansamblis "Varbūt". Par izcilajiem sasniegumiem – uzvaru valsts mēroga konkursos 50 eiro balvas saņēma E.Salmaja vadītais Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestris un L.Vītolas vadītais Balvu Mūzikas skolas vokālais ansamblis.

Šāhā panākumus guvuši Tilžas vidusskolas skolēni Liga Eliza Normante un Arturs Melnis. Skatuves runas konkursā reģionā ar panākumiem startēja Tilžas internātpamatiskolas skolniece Zane Staģe un BVĢ audzēkne Linda Čevere. Sportiskus panākumus A grupā jaunietēm guvuši BVĢ volejbola komanda, kā arī basketbola komandas puiši, bet C grupā veiksmīgi startēja BVĢ basketbola meiteņu komanda.

No Mūsdienu deju radošā konkursa Latgalē godalgas pārveda "Di - dancers" kolektīvi "Di-dancers Crew" un "Rozīnītes". Apbalvojumus saņēma arī šo skolēnu pedagozi Madara Strupka, Aina Zelča, Aija Dvīnska, Valters Duļevskis, Jānis Zakarīts, Dita Nipere un Alīna Saveljeva.

Balvu Mākslas skolas audzēkņi šajā mācību gadā sekmīgi piedalījušies Latvijas izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības mākslas konkursos Latgales reģiona mērogā. Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes apbalvojumus saņēma Balvu Mākslas skolas audzēkņi Daniela Boboviča, Kristers Leišavnieks un Jūlija Streļcova, kā arī viņu skolotājas Dace Logina, Līga Podkovirina un Elīta Teilāne.

Labākais valstī. Pirmais zāles priekšā saņemt diplomu, naudas prēmiju un piemītas balvu - speciāli pasākumam izveidotu daudzreizējas lietošanas ūdens pudeli - devās BVĢ skolnieks Sandis Livzenieks, kurš aizvadītājā mācību gadā izcīnīja 1.vietu valsts mājturības un tehnoloģiju olimpiādē.

Foto - I.Tušinska

Zināšanas nevar atņemt. Aizvadītajā mācību gadā novada skolēni guvuši labus sasniegumus mācību olimpiādēs un zinātniski pētniecisko darbu konferencēs reģiona un arī valsts mērogā. Tomēr I.Kalīva, uzrunājot skolēnus, izteica cerību, ka nākamgad Balvu novada vārds Latvijas mērogā izskanēs daudz biežāk.

Foto - I.Tušinska

Kad darbs padarīts, var uzdziedēt. Pēc diplomi saņemšanas novada IKS pārvaldes darbiniece T.Čudarkina aicināja mūzikas skolas pedagogus un audzēkņus izvēlēties kādu dziesmu, ko nodziedāt kopā ar visiem klātesošajiem. Pēc neilgas apspriedes atskanēja notikumam atbilstošas lustīgās tautasdziesmas "Bēdu manu, lielu bēdu" vārdi, ko uz klavierēm pavadīja V.Bormanis.

Foto - I.Tušinska

Laiks plūkt laurus. Krietu skaitu balvu no godināšanas pasākuma mājās pārveda vokālās mūzikas pedagoģe Linda Vītola, kuras audzēkņi gadu no gada gūst izcīlus panākumus valsts mērogā.

Foto - I.Tušinska

* Turpinājums 10.lpp.

Saruna pie redakcijas apalā galda

Vai bērnudārza izlaidums

Klāt mācību gada beigas un trauksmainais izlaidumu laiks. Viena no Balvu pilsētā pēdējā mēneša apspriestākajām tēmām šogad noteikti bijusi par bērnudārzu izlaidumiem. Vieniem tie bijuši skaisti, grezni, pompozi, ar dārgām dāvanām un māksliniekiem, bet citiem ne tik ļoti. Vieni uzskata, ka izglītības iestādes absolventi to visu pelnījuši, bet citi domīgi groza galvas un sev jautā: "Kas būs tālāk, jo tas ir tik vien kā pirmais bērna izlaidums?" Par to un daudz ko citu saruna pie redakcijas apalā galda.

Sarunā piedalās:

LIJA BUKOVSKA, Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes izglītības darbiniece

EDUARDS GARKUŠA, vecāku pārstāvis no pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" 9.grupas

ILZE BROKĀNE, Viļakas novada Medņevas pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" vadītāja un metodiskās apvienības vadītāja

LIENE IVANOVA, Balvu pamatskolas domes priekšsēdētāja, divu bērnu mamma

pārvaldei, kurā viņi lūdza izvērtēt iestādes vadības rīcību...

E.GARKUŠA: -Tā patiesīm ir. Vecāki nosūtīja šādu iesniegumu gan novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldei, gan Izglītības kvalitātes valsts dienestam izskatīšanai savas kompetences ietvaros. Lūk, šeit mēs nonākam pie vēl viena būtiska jautājuma - proti, kādā veidā sakām paldies un kādā veidā pateicamies. Man bijis tas gods redzēt, kā bērnu izlaidumu organizē šeit, Balvos, un kā tas notiek Rīgā. Kāda ir atšķirība? Kardināla! Konkrēti no pirmsskolas izglītības iestādes vadības puses. Pirmajā gadījumā Rīgā iestādes vadība uzreiz pateica, ka nekādas dāvanas nevajag, jo iestāde tiek finansēta no attiecīgās pašvaldības un no valsts budžeta. Tā teikt, tālāk no grēka. Dāvanas kā tādas var būt, bet ļoti simboliskas – ziedu pušķitis, klinģerītis vai vēl kaut kas. Par to nav šaubu. Taču konkrētajā gadījumā Balvos, kad ziedi, bērnu rociņām darināta glezna, simbolisks kociņš – pilādzītis, ko iestādes vadība varēja skaitīt kopā ar bēriem, izrādījās par maz. Par piemēru tika minēts, ka, lūk, citās pašvaldības izglītības iestādēs tiek pasniegtas dāvanu kartes "Depo" par iespaidīgu summu. Man kā vecākam, protams, tas radīja milzīgu pretreakciju – uz kāda pamata jūs man pieprasāt šādas dāvanas? Pie tam ļoti labi apzinoties, ka tas neizriet no normatīvo aktu prasībām. Ja izglītības iestādes izveidojušas tādas paražas, tad tas ir klajā pretrunā ar normatīvo aktu prasībām. Šādas paražas ir izskaužamas, un, pirmskārt, jau no pašu vadītāja puses. Pretējā gadījumā tas ir tiesību aktu pārkāpums, par kuru paredzēta reāla atbildība. Es atkārtoti vēršu uzmanību, ka par mantiska vai nemantiska labuma prettiesisku pieprasīšanu un saņemšanu paredzēta kriminālatbildība. Un iestādes vadītājam būtu jāpārzina savas darbības normatīvā regulējuma bāze, kas regulē iestādes darbību. Tādēļ šāda klaja, brutāla mantiska labuma pieprasīšana no vecākiem kategoriskā veidā manī, maigi sakot, izraisa sašutumu. Izlaiduma norise kā svētki absolventiem "Pilādzītī" bija fantastiska, arī pret skolotājām mums pretenziju nav. Pats ar prieku ēdu cukurvatī, atgriezos bērniņā, bet bērni bija vienkārši starā. Un kad pēc pāris dienām grupas vecāki saņēma iestādes vadības pretenzijas, ka neesam spējuši pienācīgi "pateikties" pirmsskolas izglītības iestādes vadībai un tehniskajam personālam, man vienkārši pietrūka vārdu, lai aprakstītu savu sašutumu.

**"Mūsdienu
laikmetā viss notiek
tik dinamiski, ka
īkdienas skrējenā
mēs piemirstam par
svārīgām vērtībām –
cieņu un atbildību.
Drosmē publiski
paust savu viedokli
piemīt stipriem
cilvēkiem. Cerams, šī
situācija mudinās
sabiedrību nestāvēt
malā, bet paust savu
viedokli, izteikt
ierosinājumus,
pateicību un arī
iemācīties kritiku
uztvert veselīgi."**

Daudzreiz saistībā ar izlaidumiem bērnudārzos un skolās tiek dzirdēts jēdziens 'nerakstīta kārtība'. Protī, pirms

'pasniegt dāvanu, vispirms jāvēršas pie vadības, lai noskaidrotu, kas konkrēti vajadzīgs. Cik tas ir ētiski?

L.IVANOVA: -Pirms trīs un sešiem gadiem, kad mani bērni pabeidza "Pilādzīti", ar to nesaskārāmies, tāpēc grūti komentēt iepriekšminēto situāciju. Es gan uzskatu, ka šāda kārtība nav pielaujama. Nevajadzētu būt tā, ka no vadības vai personāla kāds nāk un pasaka, - ziniet, ir tāda kārtība, vēl jo vairāk nerakstīta. Jebkura rīcība, jebkādi noteikumi arī izglītības iestādēs jāatrunā iekšējās kārtības noteikumos. Manai meitai Balvu pamatskolā tikko bija 6.klašu atvadas no skolas, kurā klase skolai dāvināja pateicības dāvanu. Kad jautāju vadībai, ko vēlētos, viņi teica, - mums nevajag pilnīgi neko. Līdz ar to mēs, vecāki, pat apmulsām, jo gribējām skolai kaut ko atstāt par piemiņu, un pašiem nācās izdomāt, kas tas būs. Taču dāvana

bija mūsu iniciatīva.

I.BROKĀNE: -Kā iestādes vadītāja neatļaujos paprasīt vecākiem kaut ko uzdāvināt. Jā, viņi ir nākuši un jautājuši, bet es vienmēr atbildu, - ja gribat, dāviniet, bet tas ir jūsu ziņā. Mēs nenosakām, ne cik liela summa, nedz arī, ko vēlamies dāvanā saņemt. Kā mammai man šogad ir divi izlaidumi – 9.klases un pirmsskolas grupiņā mazajai meitīņai. Tā kā pati biju šo vecāku vidū, mēs vienojāmies, ka savāksim naudu – minimālu summu, ko var atlauties ikviens vecāks, un to uzdāvināsim skolai.

L.BUKOVSKA: -Pašlaik man ļoti grūti atbildēt, jo uz šo problēmu jāskatās no cita skatupunkta. Arī mēs savā bērnudārzs Kubulos esam stādījuši augļu kokus un skaistumkociņus, bet mums ir lauku bērnudārzs, līdz ar to citas prioritātes. Protams, bijušas arī vecāku iniciatīvas, piemēram, vienai grupai vecāki nopirkā akvāriju. Bet, raugoties no izglītības pārvaldes viedokļa, protams, tas nav apstrīdams – vadītājas rīcība nebija ētiska, taču vadītāja viena nenosaka toni. Katrā iestādē darbojas iestādes padome, un man šķiet, ka tā par maz savstarpēji komunicē ar vecākiem. Varbūt šī ir tā lieta, kur viņi varētu darboties aktīvāk, jo tāda iespēja ir. Un tad visi jautājumi tiktu izrunāti un informācija nodota tālāk. Konkrētajā gadījumā jāsecina, ka bijis komunikācijas trūkums. Ja iestādes padome šo jautājumu būtu izdiskutējusi, nekas tāds nebūtu noticis.

E.GARKUŠA: -Protams, iestādei var dāvināt un ziedot, bet jābūt kārtībai, kādā veidā ziedojuši noformējams, izmantojams, kādā veidā viņam tiks piešķirts inventāra numurs utt. Tas viss ir saprotams un pieļaujams, bet, protams, balstīts uz labprātības principiem.

Kam tad šie izlaidumi vajadzīgi – lai iestādes saņemtu dāvanas vai pašiem gavīniekiem? Vai arī vecākiem nav jāuzņemas daļa atbildības par notiekošo, jo tieši viņi ir tie, kuri šīs dāvanas dāvina? Pilsētā joprojām nerimst sarunas par kruīzu, ko vienas "Sienāzīša" grupas vecāki kā pateicību esot uzdāvinājuši savu bērnu audzinātājām...

E.GARKUŠA: -Šeit ir arī otrs jautājumu bloks – kā iestādes vadība reagē attiecībā uz dāvanu. Jo, būsim reāli, iestādes vadītāja ir pašvaldības amatpersonas, un tās darbība, gluži kā valsts amatpersonas gadījumā, ir stingri reglamentēta un uzraudzīma. Piemēram, valsts prezidents savas darbības laikā arī saņem neskaitāmas dāvanas, taču tās visas ir valsts īpašums. Ja kādu no tām prezidents vēlas iegūt savā īpašumā, ir speciāla kārtība, kādā viņš dāvanu var izpirkst. Šajā gadījumā arī jāskatās, cik ir ētiski pieņemt šādu dārgu dāvanu. Tas ir ļoti jūtīgs jautājums. Saprotu, ka vecāki grib pateikties. Ideja ir brīnišķīga – kas tur slikti, ja cilvēki var atjaunīties. Bet ir ārkārtīgi daudz risku. Protams, KNAB var interesēties, uz kāda pamata lielā dāvana pasniegta. Varbūt tur var būt iepriekšēja noruna – tu manam bērnam brīnišķīgu liecību sagatavosi, beigās mēs tev uzsauksim automobili. Tas, ko tagad saku, protams, mazliet ir ar pārspīlējuma piegaršu, bet šīs ir ļoti sensītīvs jautājums. Un, ja kontrolējošās iestādes to sāktu šķērīt, varētu būt ļoti pat negaidīts iznākums šādām lietām.

I.BROKĀNE: -Man ir divi viedokļi. Viens kā vecākam, šobrīd 9.klases absolventa mammai, un otrs kā amatpersonai. Kā iestādes vadītāja es nekad negribētu saņemt lielas dāvanas, jo to uztveru kā slepenu, nerakstītu prasību. Un, paldies Dievam, ka vecāki ne man, ne kolektīvam tādas nedāvina. Ja pie manis kāds nāktu ar lielu dāvanu, to uztvertu kā mājienu, ka par to grib kaut ko preti. Man pilnīgi apmierina izlaidumā uzdāvinātās ziedu pušķis vai vienkārši zieds, un pateikts 'paldies'. Tas vienkāršais 'paldies' daudzreiz ir svarīgāks par lielajām dāvanām. Kā 9.klases audzēkņa mamma es arī gribu pateikties skolai un jaukajai klases audzinātājai. Mūsu pateicības būs nelielas, personīgas dāvaniņas pedagogiem.

E.GARKUŠA: -Lielas dāvanas rada daudzus psiholoģiskas rakstura sarežģījumus, taču vienmēr var pateikt paldies bez liekas pompozitātes un privāti. Kad dēls gāja bērnudārzs Rīgā, viņam bija viena auklīte, par kuru puika vienmēr ļoti pozitīvi atsaucās. Man nebija tas gods viņu labi pazīt, bet vienreiz, atnācis uz bērnudārzu, redzēju, kā tualetē šī auklīte bērnam noslaučīja dupsīti. Tas, kā viņa to izdarīja, man par šo cilvēku pateica pilnīgi visu. Es tur redzēju ārkārtīgu mīlestību un rūpes, un tas bija tikai viens zests. Bez jebkādas pompozitātes es atradu iespēju auklītei sagādāt Ziemassvētku dāvaniņu un privāti pasniegt kā mīlu sveicienu no mūsu mazā dēliņa, skaidri saprotot, ja es to darītu publiski, tas saceltu nevajadzīgu ažiotāžu.

Šogad pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" vienas grupas vecākiem izlaidums beidzās ar iesniegumu novada Izglītības, kultūras un sporta

Saruna pie redakcijas apāļā galda

ir lielākais notikums dzīvē?

L.BUKOVSKA: -5.jūnijā izglītības iestāžu vadītāji bija sanākuši uz tikšanos Izglītības, kultūras un sporta pārvaldei. Viens no jautājumiem, par ko tika runāts, ir izlaidumu norise izglītības iestādēs un alternatīva to ierastajai norises kārtībai. Vadītāji nonāca pie viedokļa, ka svētki notiks, bet ne ar tādu pompozitāti, kā līdz šim. Iestādei jānorobežojas no lielam dāvanām, jākomunicē vairāk ar vecākiem skaidrojot, ka tā darīt nevajadzētu. Iespējams, tie būs svētku rīti, ekskursijas, dārza svētki. Protams, nav izslēgts arī izlaidums kā svinīgs pasākums, bet varbūt bez milzīgām dāvanām un frizūrām, kaut gan tā ir vecāku izvēle un nostāja. Patiešām esam saņēmuši "Pilādziša" vecāku parakstītu iesniegumu, kas šobrīd pārvaldē tiek skatīts un izvērtēts.

L.IVANOVA: -Balvu pamatskola laikam bijusi pirmrindniece un apsteigusi 5.jūnija sanāksmi, jo mums šogad tā arī bija. Lai uzsklausītu vecāku viedokļus un skolēnu vēlmes, tika rīkotas klašu sapulces. Vecāki sprieda, - gribam lielo, svinīgo izlaidumu, vai pieņemšanu pie direktori bērniem bez vecākiem, bez krāšņiem tēriem, frizūrām, garajām runām un priekšnesumiem. Protams, domas dalījās, bet tika nolemts "izlaiduma" formāts. 29.maijā notika svinīga pieņemšana pie skolas direktori, kurā piedalījās skolas vadība, klašu audzinātājas un bērni. Diplomi, ziedi, skaistās uzrunas – tas viss bija no rīta, bet vakarā notika svinīgas klašu vecāku sapulces, pēc kurām bērni baudīja svētkus diskotēkā. Mēs, vecāki, sagādājām svētku klinķeri un pateicāmies skolotājām ar ļoti simboliskām dāvanām. Savukārt iestādei kā savu artavu intelektuālajā bāzē uzdāvinājām dāvanu karti skolas bibliotēkas fonda papildināšanai. Dāvināšana bija vecāku iniciatīva. Tāpēc uzskatu, ka naudas vākšanai jābūt brīvprātīgi un summai tādai, kurai piekrīt visi klases vecāki. Ne visi ir tik drosmīgi, lai izteiktu savu viedokli skaļi, tāpēc ir pieejami citi saziņas rīki – sociālie, tālrunis, pasts, lai personīgi paustu savas domas. Tas jāņem vērā. Dāvināšana ir tikai un vienīgi vecāku brīva griba.

Manuprāt, svētkiem jābūt pozitīvu atmiņu mirklīm. Mūsu bērnudārza audzinātājas vēl joprojām ar asarām acīs un mīlumu apskata mūsu dāvanu – īpašu albumu, kura katrā lapa bija kā veltījums no bērna ģimenes. Tas nemaksāja neko, tikai veltīto laiku - savām rokām darināta, bet no visas sirds!

Nereti no pašiem bērnu vecākiem nākas dzīrdēt, ka bērnudārzi savā starpā konkurē. Par ko tas liecina?

E.GARKUŠA: -Tas liecina par vērtību skalu. Balvos dzīvoju samērā neilgi, jo esmu pārcēlies no Rīgas. Ejot pa pilsētu un skatoties uz visiem šiem notikumiem, nekādi nevaru sev pateikt, ka Latgalē ir finansiālas problēmas, jo šeit redzu tādas lietas, kādās Rīgā cilvēki neatļaujas. Arī es dzīrdēju par "Sienāziša" fantastiskajām dāvanām. Nē, man nav nekādas skaudības. Es vienārši konstatēju faktu, ka cilvēkiem ar naudu viss ir kārtībā. Līdz ar to priecājos, ka dzīvoju tagad šādā bagātā pilsētā un man ir milzīgs prieks no izglītības pārvaldes pārstāves dzīrdēt, ka izlaidumi tomēr būs. Jo arī manai sievai tika zvanīts un teikts, proti, neesam spējuši pasniegt iestādes vadībai tīkamu dāvanu, izlaidumi pirmsskolas izglītības iestādēs vairāk nebūs.

Arī lauku bērnudārzos izlaidumi notiek līdzīgi?

I.BROKĀNE: -Dažādi. Protams, arī mūsu vecāki grib pucēt savus bērnus, jo tie tomēr ir svētki, bet tas atkarīgs no daudziem faktoriem. Citreiz gavīļniekus no rīta atved uz bērnudārzu

un neviens neiet uz frizētavu, bet, piemēram, šogad izlaiduma dienā visi bērni bija frizētās un pucējās. Lauku bērnudārzos ikviens darbinieks bērnus ļoti labi iepazīst, jo lielākā daļa pie mums dzīvo no pirmdienas līdz piektdienai, tāpēc arī savstarpējās attiecības veidojas ģimeniskas. Bieži vien izlaidumos skolotājas un skolotāju palīgi raud, jo mēs pierodam pie bērniem un atceramies, kādi viņi bija, kad atnāca uz bērnudārzu. Tas ir daudz emocionālāk.

L.BUKOVSKA: -Es šogad izlaidumā vēl biju savā bērnudārza "Ieviņa" Kubulos. Mums arī bija dažādi – dažas meitenes bija

frizētāvā, citām audzinātājas pašas sapina skaistas bizes. Mēs kā darbinieki paši ļoti daudz darām, lai bērnus sapucētu – tas šķiet pats par sevi saprotams. Lauku bērnudārzos vispār daudzas lietas notiek savādāk.

Vai par šiem jautājumiem vispār ir jārunā un jāpievērs sabiedrības uzmanība?

I.BROKĀNE: -Konkrētajā gadījumā uzskatu, ka ir jārunā, jo sanācis tā, kā ir sanācis. Taču, skatoties uz šo jautājumu vispārīgi, esmu pārliecināta, ka bērnudārzu izlaidumi noteikti jābūt. Šeit diskusijām nebūtu vietas. Tie ir pirmie lielie svētki mūsu bērniem.

L.BUKOVSKA: -Par visām aktuālām lietām ir jārunā, jādiskutē, tā tiek risināti neskaidri jautājumi un izskautas nebūšanas, lai kā mums tas patīk vai ne.

E.GARKUŠA: -Protams, jārunā. Gribu vērst uzmanību uz to, ka "Pilādziša" vadība nav spējusi rast iespēju piedalīties šajā sarunā un nav spējusi pat deleģēt nevienu pārstāvi šī jautājuma pārrunāšanai, kaut gan tas ir pilnīgi pretēji pašvaldības novada domes ētikas kodeksa prasībām. Atbilstoši tām, iestādes darbinieks uztur pastāvīgu un atklātu saikni ar sabiedrību, pēc iespējas arī tiekoties ar pašvaldības iedzīvotājiem, tai skaitā izmantojot plašsaziņas līdzekļu iespējas. Nemot vērā situāciju, kad pirmsskolas iestādes vadība spej rast laiku teju katra dienu zvanīt vecākiem, izsakot atkārtotus pārmetumus, kā arī tikties viņu darbavietās, bet nespēj rast kaut vai pusstundu šī jautājuma risināšanai dialoga kārtībā, vēlos vērst izglītības pārvaldes uzmanību uz šo faktu.

L.IVANOVA: -Kaut arī šoreiz šī bērnudārzu problēma tieši uz mani neattiecas, ir skumji dzīrdēt, ka tik skaistos svētkos ir iezagdzies tumšs traipiņš. Neklūdās tas, kurš neko nedara. "Pilādziša" situācijā risinājums būtu vecākiem un iestādes vadībai izrunāt radušos pārpratumu. Gribētos ticēt, ka viss atrisināsies pozitīvi un izlaidumi arī citus gadus būs kā atskaites punkts katra dzīvē par paveikto, sasniegto un noieto posmu. Mūsdienu laikmetā viss notiek tik dinamiski, ka ikdienas skrējienā mēs piemirstam par svarīgām vērtībām – cieņu un atbildību. Drosme publiski paust savu viedokli piemīt stipriem cilvēkiem. Cerams, šī situācija mudinās sabiedrību nestāvēt malā, bet paust savu viedokli, izteikt ierosinājumus, pateicību un arī iemācīties kritiku uztvert veseligi.

Vai atceraties savu bērnudārza izlaidumu?

ILZE BROKĀNE: -Pati neesmu gājusi bērnudārza, tikai sagatavošanas grupā. Izlaiduma nebija, taču ļoti labi atceros skolotāju, kura mūs mācīja – stingra un prasīga. ļoti labi atmiņā palicis vecākā bērnu izlaidums, jo savai meitai pati biju skolotāja. Tas bija ļoti jauks pasākums ar pašu bērnu sagatavotu svētku koncertu. Bijās skaisti izrotāta zāle, svinīgi saģērbušies bērni, teicām pateicības runu vecākiem par aktīvu sadarbību. Viss priekš bērniem un bez lielas pompozitātes. Toties no sirds!

LIJA BUKOVSKA: -Arī es bērnudārza neesmu gājusi, līdz ar to arī neko nevaru teikt par izlaidumu. Taču kā bijus iestādes vadītāja vienmēr priečājos par tiem brīziem, kad pie mums atnāk ciemos audzēkņi. Pirms četriem gadiem "leviņa" svinēja 25 gadu jubileju. Mums bērnudārza ir sienas dekors, kuru katru gadu papildinām ar arvien jaunām izlaiduma fotogrāfijām. Cik tas bija jauki, kad katrs bijušais absolvents burtiski *pielipa* pie izlaiduma bildēm, meklējot sevi un draugus.

LIENE IVANOVA: -Savu izlaidumu vairāk atceros pēc bildēm, bet zinu, ka man ļoti nepatika tik daudz dziedēt. Protams, kā bērnām tas bija satraukums un es jutos ļoti lepna un pieaugusī. Mamma man bija uzšuvusi baltu mežģīnu kleitu, kurā visu laiku gribējās pagrozīties. Un es pie sevis domāju, kāpēc viņa neuzlikā jostu, jo tad tā kleita būtu vēl kuplāka! Tad vēl fotografēšanās, kad draugi un radi gribēja ar mani nobildēties. Tas ir sajūtas, kas man palikušas ļoti spilgtā atmiņā.

EDUARDS GARKUŠA: -Bērnudārza izlaidumu atceros miglaini, jo tas notika vēl padomju laikā. Vienīgais, kas palicis prātā, ir fotografēšanās. Toties vecākās meitas izlaidumu Rīgā gan atminos ļoti labi. Tas bija jauks pasākums ar rotālām un aktivitātēm ārā, klinķeru ēšanu un kopīgu pasēdēšanu. Man prieks, ka, jau mācoties skolā, meita vienmēr gribējusi apciemot arī bērnudārza skolotājas, kurām aiznesām šokolādīti, aprūnājāmies. Arī viņas bija priečīgas par šo žestu.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

*Sākums 7.lpp.

Godināšanas pasākums

Apbalvo topošos mūzikus

Balvu Mūzikas skolas audzēkņi ik gadu veiksmīgi piedalās dažādos konkursos un arī šajā mācību gadā guvuši augstus rezultātus. Balvas saņēma Maksims Silinevičs, Gvido Dokāns, Ričards Ķirsons, Evelīna Pipcāne, Una Romāne, Markuss Mednis, Estere Vigule, Rainers Bukšs, Jānis Bikaviņš, Angelīna Krivošejeva, Nauris Ločmelis, Amanda Tutiņa, Laura Jeromāne, Valērija Silineviča, Roberts Ķirsons, Patrīcija Apšeniece, Sigita Keiša, Sanija Kupča, Patrīcija Ķirsone, Renāte Pavlova, Elīna Samoiljenko, Letīcija Grīsle, Mārtiņš Lāpāns, Sofija Buzijana, Sabīne Kupča, Ance Salmane un viņu skolotāji Irēna Šņitkina, Jānis Budevičs, Egons Salmanis, Zoja Zaharova, Vladimirs Bondarenko, Linda Vītola, Ojārs Tūmiņš, Juris Ivanovs, Lija Ivanova, Evija Seņkova, Rita Kočerova,

Jeļena Agafonova un Viktors Bormanis. Saņēmuši balvas, pasākuma vadītājas Terēzas Čudarkinas rosināti, apbalvotie kopā ar skatītājiem nodziedāja latviešu tautasdziesmu "Bēdu manu, lielu bēdu".

Balvu Mūzikas skolas skolotājas Lindas Vītola audzēkne Sigita Keiša, kura guvusi panākumus vokālajā konkursā, pauza pateicību savai skolotājai L.Vitolai: "Viņa ir ļoti forša skolotāja, jo prot iemācīt." Sigita atklāja, ka dzied kopš mazotnes un arī savu nākotni viņa plāno saistīt ar vokālo mākslu: "Dziedāšana mani dara laimīgu, tādēļ nākotnē gribētu kļūt par mūzikas skolotāju."

Veiksmīgs gads jaunajiem sportistiem

Kā ierasts, veiksmīgs šis mācību gads bijis arī Balvu Sporta skolas audzēkņiem, kuri

ar labiem rezultātiem startējuši Latvijas čempionātos un meistarsacīkstēs. Vieglatlētikā godalgotas vietas ieguvuši Artis Duļbinskis, Uvis Pošeika, Aiva Niedra, Ēriks Kuzmans un Dita Kuzņecova. Šo audzēkņu treneri ir Imants Kairišs un Sarmīte Keisele.

Balvas par sasniegumiem sportā saņēma arī svarcelāji Ralfs Boldāns, Lauris Logins, Edijs Keišs, Rainers Melnstrads, Dāvis Maks, Maksims Fjodorovs, Alekss Blonskis un Sandija Keiša. Šos audzēkņus sacensībām gatavojis treneris Varis Sārtaputnis.

Latvijas valsts meistarsacīkstēs grieķu romiešu cīņā godalgotas vietas ieguvuši Ralfs Žogota, Kristaps Cielavas, Vladislavs Baranovs un Jānis Stepanovs. Puišu treneris – Konstantīns Titorenko.

Sasniegumi gūti arī peldēšanā. Šoreiz balvu par panākumiem 100 metru peldēšanā uz muguras Latvijas jauniešu

meistarsacīkstēs saņēma Diāna Ivdre, kuras treneris ir Romualds Kokorevičs.

12-gadīgā Sandija Keiša bija vienīgā meitene, kura balvu saņēma tik vīrišķīgā sporta veidā kā svarcelšana. Viņa uz ceremoniju bija ieradusies kopā ar brāli Ediju un mammu Judīti. Sandijas un Edija māmiņa pastāstīja, ka arī trešais dēls pievērsies šim sporta veidam. Atšķirībā no brāļa Edija, kurš svarus cilā jau vairākus gadus, Sandija ar vīrišķīgo sporta veidu nodarbojas pirmo gadu. Meitene neslēpa, ka trenēties sāka, lai uzaudzētu muskuļus, un panākumi neizpalika. Lai gan tas nav īpaši sievišķīgs sporta veids, Sandija nolēmusi turpināt. Savukārt viņas brālis Edijs, kurš apbalvošanas ceremonijā piedalījies jau vairākkārt, lepojas ar saviem sasniegumiem visas Latvijas mērogā: "Mans labākais rezultāts svarcelšanā ir: grūzot - 40 kg, raujot - 33 kg."

Etnogrāfe fotografē un veic pierakstus baznīcās

Pēta mūspuses baznīcu tekstilijas

Zinaida Logina

No 4. līdz 9.jūnijam mūspuses novados vēstures doktore, etnogrāfe Aija Jansone pētīja baznīcu tekstilijas.

Aija Jansone Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā vada Etnogrāfijas nodaļu. Viņa ir 12 monogrāfiju par Latvijas tekstili, rokdarbu un apģērba attīstības vēsturi, daijamaticēcības attīstību Latvijā un trimdā autore. Etnogrāfe lasa arī lekcijas par apģērba vēsturi Latvijā, tekstili darināšanu un rotājošā raksta attīstību, tautas lietišķas mākslas attīstību. "Interese par baznīcas tekstiliem manī dzīvo jau daudzus gadus. Iepriekšējos gados vairākas reizes esmu bijusi Preiļu novadā, un kopā ar Preiļu muzeja darbiniekim pētījām viņu baznīcu tekstilijas. Tagad to darām jūsu lielākajos dievnamos," stāsta A.Jansone.

Viņa ar kolēgi, arī vēsturnieci Evu Liepiņu Balvos ieradās aizvadītajā pirmdienā un strādāja visu nedēļu, to noslēdzot 7.jūnijā, kad Balvu Novada muzejā interesentiem stāstīja par tērpā attīstības vēsturi Latgalē 18.gadsimtā. Lielī palīgi šajā darbā viņai ir arī Balvu Novada muzeja direktore Iveta Supe un muzeja darbiniece Ilona Grīnberga. Aija Jansone ar palīgiem strādāja Šķilbēnu, Baltinavas, Augustovas, Balvu un Viļakas katoļu baznīcās.

"Baznīcās mēs redzam skaistu interjeru, skaistas altārsegas ar dažādiem rotājumiem, ļoti interesants ir priesteru apģērbs, kas laika gaitā mainās - šajos izstrādājumos zinātāji pamana dažādas darba izstrādes tehnikas. Es pētu rokdarbu vēsturi Latvijā, un nākotnē man ir doma uzrakstīt rokdarbu vēsturi, par pamatu īemot baznīcu tekstilijas. Šie rokdarbi dažādos laikos uz Latviju atceļojuši no Eiropas, un tas atspoguļojas baznīcu tekstilijās - vai tas ir ornāts*, vai tā ir stola*, biķera veļums*, bursa*, alba*, komža, zvana lenta, altārsegas vai citi darinājumi," pastāstīja A.Jansone. Visi rotājumi, kas ienāk no Eiropas, caur muižu, caur pilsētu vai baznīcu nonāk līdz tautai, un tauta to kopē, kā prot - idezīvina arī savos tērpos. Viss greznākais, protams, koncentrējās kultūras centros, arī baznīcās. Vēlāk uz vietas darbojās rokdarbinieces, kuras labprāt strādāja baznīcāi - izšuva, tamborēja.

"Skatos šos darinājumus vispirms baznīcās un tad salīdzinu ar tautas mākslu. Braucu arī pie sievām laukos un vācu saglabājušās senās tekstilijas ar mērķi veikt tālākus pētījumus,"

atklāja etnogrāfe. Viņa pastāstīja, ka baznīcās redzēto kopā ar kolēgiem metodiski fiksē - fotografē, izmēra, veic aprakstus, pieraksta, no kāda materiāla tēripi vai rotājumi darināti. "Diemžēl šiem priekšmetiem nevar pateikt konkrētu darināšanas laiku, jo tas iepriekš nav fiksēts. Kad sākšu apkopot materiālus, skatīšos, kas līdzīgs radīts citās valstīs, kā to datē, pieraksta. Vērā var īemt krāsu, tehniku. Piemēram, greznos, rakstainos žakarda audumus, ko izmanto garīdznieku tēripiem, sāka aust 18.gadsimtā, jo tajā laikā izgudroja žakarda stelles. Ar kādu laika nobīdi šie materiāli atnāca arī līdz Latvijai. Violeto toni var iegūt tikai ar ķīmiskām krāsvielām, no tā mēs secinām, ka ķīmiskās krāsvielas tika sintezētas tikai 1856.gadā. Tas nozīmē, ka pēc kāda laika tās sasniedza Latviju," paskaidroja etnogrāfe.

Par apģērba senāku izcelsmi var liecināt, piemēram, ar kādiem diegiem tas šuts. Aija skaidro, ka krāsainie šātieri diegi pie mums atnāca kā modes kliedziens no Eiropas, ko teju visi rokdarbnieki centās izmantot savos darbos. "Diegus krāsoja, pārdeva, attīstījās veikalū tīkls, un tos varēja iegādāties ne tikai baznīcu, bet arī privātām vajadzībām. Daudzos ornātos, kas saglabājušies līdz mūsdienām, veikti restaurācijas darbi, un vecās izšūtās detaļas piešūtas jauniem audumiem. Senie izšuvumi, īpaši uz samta, ir labi saglabājušies. Preiļos mums gadījās ļoti seni brokāta audumi, kuru pamatā ir līns ar brokāta diegu un ielasītiem ziedu rakstiem," atklāja etnogrāfe.

Viņa skaidro, ka viens šāds ornāts atrodas Preiļu Vēstures un lietišķas mākslas muzejā krājumā kopš 2006.gada. Šeit glabājas unikālas 17.gadsimta beigu un 18. gadsimta sākuma Preiļu Romas katoļu baznīcas liturgiskās tekstilijas: veļums un ornāts, ko muzejam uzdāvināja Preiļu katoļu draudzes dekāns Jānis Stepiņš. Kā ornāts, tā arī veļums izgatavots no baroneses Jadvigas Elizabetes Borhas kāzu kleitas. Pirms dzemdībām viņa šo unikālo kāzu kleitu, darinātu no linos ieausta zelta un sudraba diegiem, ziedoja baznīcāi. "Daudzi audumi un apdares materiāli, varbūt arī ornāti, ir ievesti no Itālijas, jo tur apdarei izmantoja brokāta lentas, mežģīnes. Tieši Itālijā bija šādas fabrikas, kur tās ražoja 17.-18.gadsimtā. Pagājušajā gadā biju konferencē Londonā un klausījosi trīs referātus no Zviedrijas, Polijas un Slovēnijas tieši par baznīcu tekstilijam. Biju gandarīta, ka nejauši esmu nonākusi uz tā paša viļņa,

Etnogrāfe Aija Jansone Balvu Romas katoļu baznīcā. Viņa pēta senās baznīcu tekstilijas Latgalē, arī Balvu, Viļakas, Baltinavas un Rugāju novados.

kur viņi," pastāstīja Aija Jansone. Viņa piebilda, ka Baltinavas draudzes namā redzējusi aplegznotus karogus ar autora vārdu. Tā paša autora darbs ar līdzīgu sižetu bija arī Augustovas baznīcā. Tas liecina, ka šeit darbojās mākslinieki, kas gleznoja baznīcāi, taču šie darbi vēsturei nav tik seni. "Paradokss, ko nespēju izskaidrot, - jo mazāka baznīcīņa un jo tālāk no centra, jo tur vairāk saglabātas senās lietas no baznīcas pirmsākumiem. Lielākās baznīcas, ja tā var teikt, iet līdzi modei, kurai arī ir tendence mainīties. Lai arī katolicisms ir konservatīvs,

tomēr tāpat iet līdzi laikam," ievērojusi etnogrāfe. Viņa atzīst, ka materiālu vākšanas process ir garš, turklāt visu vēl vajag sakātot, sistematizēt. Pētot šīs baznīcu tekstilijas, Aija ievērojusi vairākas tēmas, par kurām varētu rakstīt kaut rītdien, piemēram, mežģīnu attīstību, tamborējumi, kas ir jaunāki nekā knipelējumi vai adijumi. Albās un komžās saglabājies taisnā diena piegriezums, kas raksturīgs mūsu tautas tērpa krekliem. Protams, katrs citās proporcionāls un ar citiem rotājumiem. Darba apjoms ir ļoti liels, bet sākums ir cerīgs.

*Ornāts (lat. ornatus - tērpa rotājums) - garīdznieka tērps, celebrējot Misi.

*Stola - no auduma uzšūta lenta, kuras galos visbiežāk ir uzšūtas krusta zīmes vai kāds cits kristīgs simbols, kuru garīdznieks uzliek uz pleciem tā, lai stolas abi būtu redzami prieķā.

*Veļums jeb Ciborija - kausa pārkālājs, ko lietoja katoļu baznīcas dievkalpojuma jeb Sv. Mises laikā viņa biķera pārkālāšanai līdz katoļu liturgiskajai reformai 1962.-1965.gadā.

*Bursa - kvadrātveida biķera pārkālājs un somiņa oblātes novietošanai.

*Alba - viens no Romas katoļu Baznīcas, Anglikānu Baznīcas un daudzu citu protestantu Baznīcu garīdznieku liturgiskajiem apģērbiem liturgisku funkciju veikšanai.

Foto - Z. Logina

1.līga futbolā uzņem apgriezienus

Spēlē neizšķirti un zaudē

Aizvadītas kārtējās spēles "Komanda.lv 1.līgā" futbolā, kurā startē arī "Balvu Sporta centra" futbolisti.

Tagad gan turnīrā iestājusies mēnesi ilga pauze, kā laikā notiks Latvijas kausa izcīņas 2018.gada sezonas izspēle. 32 komandas cīnīsies par iespēju tikties ar Latvijas futbola virslīgas klubiem. Pirmie mači Latvijas kausā tiks aizvadīti jau 16. un 17.jūnijā. "Balvu Sporta centram" būs jāspēle pret FK "Smiltene/BJSS". Bet kā tad mūsējiem sokas 1.ligas čempionātā?

Pagaidām divi punkti un pēdējā vieta

26.maijā Gulbenes pilsētas stadionā "Balvu Sporta centrs" uzņēma tobrīd turnīra tabulas 2.vietā esošo FK "Tukums 2000/TSS". Spēlē izpaudās pretinieku augstāka individuāla meistarība. Tomēr savus pirmos un vienigos vārtus viesi guva tikai otrā puslaika pirmajās minūtēs. Rezultātā mūsējie futbolisti piedzīvoja zaudējumu ar 0:1, tādējādi turnīra tabulā noslīdot uz pēdējo vietu. 2.jūnijā "Balvu Sporta centrs" aizvadīja vēl vienu maču Gulbenes pilsētas stadionā, tiekoties ar SK "Super Nova" futbolistiem. Balvenieši, katrā puslaikā ielaižot pa diviem vārtiem, piedzīvoja zaudējumu ar rezultātu 0:4. Savukārt 9.jūnijā pulksten 17 Gulbenes pilsētas stadionā "Balvu Sporta centra" futbolisti uzņēma tālu ceļu mērojušo komandu – "Grobiņas SC". "Balvu Sporta centrs", komentējot gaidāmo maču, teica, ka tā ir iespēja Balvu futbolistiem izķīlēt no pēdējās vietas turnīra tabulā. Lai to izdarītu, jāuzvar. Tobrīd "Balvu Sporta centram" līdz tam aizvadītajās septiņās spēlēs bija iekrāts tikai viens punkts. Arī "Grobiņas SC" nebija gājis labāk - izcīnīta viena uzvara un turnīra tabulas ailes ierakstīti trīs gūtie punkti. Mača lielāka zvaigzne bija "Grobiņas SC" galvenais treneris Viktors Dobrecovs, kurš savulaik spēlējis Latvijas izlasē, bijis rezultatīvs spēlētājs virslīgā un 2015.gadā kā galvenais treneris kopā ar FK "Liepāja" izcīnīja Latvijas čempiona titulu. Tiesa, šajā spēlē mūsējiem gūt uzvaru gan neizdevās. To neizdevās izdarīt arī "Grobiņas SC", jo spēle noslēdzās bez gūtajiem vārtiem – 0:0.

Sobrīd, pēc aizvadītajām astoņām turnīra kārtām, "Balvu Sporta centrs" ar izcīnītiem diviem punktiem atrodas pēdējā – 12.vietā. Kopumā mūsējie aizvadījuši spēles, kurās piedzīvoti seši zaudējumi, bet divas spēles noslēgušās neizšķirti. "Balvu Sporta centra" futbolisti šajos mačos guvuši četrus vārtus, bet zaudējuši 39 (vārtu attiecība negatīva (-35)). Gūto vārtu

ziņā rezultatīvākais "Balvu Sporta centra" futbolists ir Kārlis Vanags, kura kontā trīs precīzi raidījumi. Vēl vienus vārtus guvis Rihards Korts.

Lidzjutējiem bija arī iespēja piedalities "Komanda.lv 1.līgas" čempionāta maija mēneša labākā spēlētāja noteikšanā. Lidzjutēju balsojums par maija labāko spēlētāju notikšanā līdz 10. jūnijam (ieskaitot). Tieki noteikta arī katras mēneša simboliskā izlase, bet sezonas izskanā – arī visa čempionāta simboliskais virknējums. Līdz laikraksta "Vaduguns" nodošanai drukā balsojuma rezultāti vēl nebija publicēti, bet tajā piedalījās arī "Balvu Sporta centra" futbolists Jānis Mačs. Savukārt aprīlī mēnešā simboliskajā izlāsē iekļuva "Balvu Sporta centra" rezultatīvākais spēlētājs uzbrucējs Kārlis Vanags.

Nākamo spēli 1.līgā "Balvu Sporta centrs" aizvadīs 15.jūlijā pulksten 14, izbraukumā tiekoties pret sobrīd 7.vietā esošo FK "Auda".

Turpinās arī 2.līga

Komandas par uzvarām cīnās arī Ziemeļaustrumu 2.līgā. 27.maijā Gulbenē "Balvu Sporta centrs 2" spēlēja pret FB "Gulbene 2005". Mačs noslēdzās ar kaujiniecisku neizšķirtu – 1:1. 3.jūnijā "Balvu Sporta centra 2" komanda šajā pašā turnīrā devās izbraukumā uz Ludzu, kur tikās ar vietējo "Ludzas NSS komandu". 10 vārtu spēlē ar rezultātu 6:4 labāki bija mūsējie futbolisti. "Balvu Sporta centra 2" labā pa diviem vārtiem katrs guva Daniels Saliņš un Egils Lielbārdis, pa vienam - Vadims Šņegovs un Ričards Ambarovs. Savukārt 10.jūnijā "Balvu Sporta centrs 2" tikās ar "Lubāna/Degumnieki/MBJSS", piedzīvot zaudējumu ar rezultātu 1:3.

Pēc aizvadītajām piecām turnīra kārtām "Balvu Sporta centrs 2" ar četriem izcīnītajiem punktiem piecu komandu konkurencē atrodas 3.vietā. Mūsējie četrās spēlēs izcīnījuši vienu uzvaru, piedzīvojuši divus zaudējumus, vienreiz cīnījās neizšķirti, kopumā guvuši astoņus, bet zaudējuši deviņus vārtus. Labākie vārtu guvēji "Balvu Sporta centra 2" sastāvā ir Egils Lielbārdis un Daniels Saliņš (pa diviem gūtiem vārtiem katram). Savukārt pa vienam precizam raidījumam ir Ričardam Ambarovam, Aleksandram Šņegovam un Vadimam Šņegovam.

Ziemeļaustrumu 2.līgā "Balvu Sporta centra 2" komanda nākamo maču aizvadīs 16.jūnijā, Madonā tiekoties ar vietējo komandu FK "Madona/FFL".

Meklējam atbildi

Vai mūspusē uzstādīs stacionāro fotoradaru?

Laikrakstā "Vaduguns" vairākkārt esam rakstījuši, ka uz Latvijas ceļiem uzstāda stacionāros fotoradarus.

Piemēram, šī gada sākumā uz Latvijas ceļiem darbu uzsāka trīs jauni stacionārie fotoradari, kuri atrodas Lēdmanē, Sakstagalā un Ozolniekos (visu stacionāro fotoradaru - esošo un paredzēto - izvietojuma karte apskatāma "Ceļu satiksmes drošības direkcijas" (CSDD) mājaslapā. Fotoradarus uzstāda arī arvien tuvāk mūspusei - dota jābrīdi tuvākais no tiem ir Gulbenes novada Velēnā, kas pagaidām vēl nav uzsācis savu darbu. Tādējākt aktuāls jautājums, vai stacionāro fotoradaru tuvākajā laikā plānots uzstādīt arī kādā no mūspuses novadiem – Balvu, Viļakas, Rugāju vai Baltinavas?

CSDD sabiedrisko attiecību speciālists ROLANDS RUMBA skaidro: "Stacionāro fotoradaru uzstādīšanas vietu atlase ir noslēgusies, veicot apjomīgu satiksmes datu izvērtēšanu, tostarp ceļa funkciju, satiksmes intensitāti, ar braukšanas ātrumu saistītu ceļu satiksmes negadījumu koncentrāciju ceļa posmos, ceļu ģeometriskos parametru, vienmērīgu un intensitātei atbilstoša pārkājuma principu, esošās satiksmes organizācijas īpatnības un citas lietas. Kopumā izvērtēšana notika vairāk nekā 30 kritērijos, stacionāro fotoradaru izvēlētās atrašanās vietas saskaņojot starp satiksmes drošībā iesaistītajām institūcijām. 2018.gadā plānota visu paredzēto ieriču izbūves pabeigšana. Kopumā uz Latvijas ceļiem līdz šī gada beigām darbosies 100 stacionārie fotoradari. Balvu,

Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados stacionāro fotoradaru uzstādīšana nav paredzēta. Tomēr vēršam uzmanību, ka ceļu satiksmes drošības uzraudzība notiek arī ar citām metodēm, piemēram, policijas netrafarētajiem auto un pārvietojamiem radariem."

Jāpiebilst, ka pirms visām fotoradaru atrašanās vietām izvietotas informatīvas ceļa zīmes, kas informē autovadītājus par atļauto braukšanas ātrumu un uzstādīto fotoradaru. Radaru mērķis šajās vietās ir samazināt ātruma pārkāpēju, kā arī ceļu satiksmes negadījumu skaitu. CSDD skaidro, ka to jau izdevies panākt - stacionāro fotoradaru vietās nav bojāgājušo negadījumos, kas saistīti ar ātruma pārsniegšanu.

Stacionārais fotoradars. Lai arī tagad pilnīgi noteikti zināms, ka Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados stacionāro fotoradaru nebūs, pārvietojamo fotoradaru gan var uzstādīt jebkurā laikā. Mūspusē pārvietojamo fotoradaru var uzstādīt Balvu novadā Kubulos, Upes ielā, pie nama Nr.1, Rugājos, Kurmenes ielā, pretī namam Nr.16, kā arī Viļakā, Balvu ielā, pretī namam Nr.15. Ar pilnu sarakstu par pārvietojamo fotoradaru iespējamām atrašanās vietām visā Latvijā varat iepazīties Valsts policijas mājaslapā.

Nepalaid garām!

Čempionāts volejbolā

12.jūnijā pulksten 18 Balvu ezera pludmales volejbola laukumos notiks "Balvu novada pludmales volejbola čempionāta 2018" 2.posms. Tradicionāli sacensības noritēs šādās grupās: meistarklase, sieviešu grupa, tautas grupa, veterānu grupa. Tālrunis uzziņām: 29336428.

Foto - H.Harrison

Sacensības ūdensmotocikliem

16.jūnijā Balvu ezerā, pie pludmales Dzirnavu ielā, notiks Latvijas čempionāta ūdensmotocikliem 2.posms. Starts pulksten 12!

Svarcelšana

Dosis uz Milānu

1.jūnijā Dobelē notika Latvijas čempionāts svarcelšanā junioriem. Zelta un sudraba medaļas mājup pārveda divi Balvu Sporta skolas svarcelāji, kuri startēja "U-20" vecuma grupā. RALFS BOLDĀNS svara kategorijā līdz 85 kilogramiem ieguva 2.vietu, savukārt LAURIS LOGINS izcīnīja 1.vietu svara kategorijā līdz 105 kilogramiem.

Jāpiebilst, ka pašlaik L.Logins atrodas Latvijas izlases treniņnometnē Ventspili. Savukārt jūlija nogalē jaunais svarcelājs dosies uz Eiropas čempionātu Milānā, kur startēs "U-15" vecuma grupā.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Iekārto Māju

Atpūtas vieta dārzā:

- Kā tīrit, atjaunot terasi un sakopt, saremontēt iepriekšējo sezonu dārza mēbeles.
- Kādas ir jauno dārza mēbeļu tendences šai vasarai.
- Piedāvājam idejas, kā ātri un lēti no paletēm mēbeles var uzmeistarot pats.
- » Svētki dārzā:
- Nojumes lielākām ballēm – pirkst vai īrē?

- Kā izvēlēties gāzes grilus, piknika traukus, alus glāzes.

» Puķes dārzā. Puķes toveros, balkonos, terasēs. Ko stādīt un kā kopt.

» Bērni dārzā:

- Kā izvēlēties īsto vietu bērnu spēļu laukumam. Idejas, kā sameistarot atrakciju vietas pašu rokām.

- Kā iekārtot pagalmu bērnam droši. Kuras ir potenciāli bīstamākās vietas pagalmā.

» Darbi dārzā un mājā:

- Kā un ar ko iztīrīt skursteni pēc apkures sezonas.

- Cementa šifera junta segums. Plusi un mīnusi.

- Celyedis augstspiediena mazgātāju izvēlē.

Legendas

» Klusais varonis. Padomju kino vīrišķības simbols, Štīrlīcu nospēlējušais Vjačeslavs Tihonovs izcīnīja uz ekrāna ne vienu vien uzvaru. Taču dzīvē aktieri salauza ģimenes traģēdiju.

» Bālie latviešu atraitnes dēli. Vilis Plūdons drūmo balādi "Atraitnes dēls" uzrakstīja 1901.gadā. Stāstam par trūkuma un pārpūlēšanās nomāktā censoņa vilšanos, salauzo dzīvi un pāragro nāvi piemēru tolaik apkārt nebija mazums.

» Nākotnes spogulis. Cilvēkiem vienmēr gribējies zināt, kas sagaida nākotnē. Paregošanai tāpēc izmantotas vispārsteidzošākās metodes, sākot ar cilvēku upurešanu un beidzot ar tējas biezumu pētišanu.

» Rūdolfa Hesa noslēpumi. 1987. gadā cietumā pašnāvību izdarīja 93 gadu vecais Rūdolfs Hess. Trešajā reiħā pēc ietekmes trešais cilvēks atstāja aiz sevis daudz neatbildētu jautājumu, tostarp par slēpeno lidojumu uz Angliju.

» Gaismas pilsēta. Parīze slēpjās aiz dažādiem veidiem un vairākiem vārdiem, un ktrs no tiem atklāj kādu patiesību par šo romantiski noslēpumaino skaistuli, kuru Napoleons reiz tiecās padarit par visas pasaules centru.

» Vēl lasiet par caru dinastijas melno avi, kas kļuva par Taškentas goda pilsoni, sufražištu komisko un Tutanhamona kapa atklāšanas ietekmi uz modi visā pasaulē, kazaku atamanu Matveju Platovu, cilvēces lielāko apkaunojumu – verdzību, meksikānu dziedātājas Selēnas traģisko nāvi, pārsteidzošo zobu kopšanas vēsturi un citus stāstus, kas jāzina!

Una

» Laura Vonda 21 gadu pēc Talsu traģēdijas, kas viņas sirdi nenoliedzami atstājusi rētu.

» Kaspars Roga: "Mans fundamenti ir lieliska draudzene un divi superīgi bērni."

» Viktors Ščerbatih: "Tēvam jāiemāca meitai gudrība, kas viņai ļaus ģimenē būt noteicējai, virrietim par to pat nenojaušot."

» Latvijai – 100. Kad zied naktsvīoles un smaržo siens.

» Viena no mums. Rakstniece un sieviešu stendapa dibinātāja Inga Gaile.

» Stila tendences. Grafiķs dizains, porcelāna apdrokas.

» Meistarklase. Kleitas - sievišķības trumpis.

» Labsajūtas formula. Grima māksliniece un oficiālā "Lancome" pārstāvē Dita Grauda.

» Skaistums. Jutos kā bērnībā – lutināta. Neaizmirstamās pārvērtības.

» Skaistums. Saules apskāvienos. Lai nenodarītu sev pāri.

» Skaistums un veselība. Vitaminīni jaunības uzturēšanai.

» Interjers. Dzīvoklis ar jūrmalas sajūtām.

» Ceļojums. Parači. Nenovērtētā Brazīlijas pērle.

» Mēneša gardums. Menca alus mīklā, svaigais siers un viltotais zakis...

» Aktuālā intervija. "Latvian Blues Band" dvēsele Jānis Bukovskis.

Prātnieks 6. kārtā

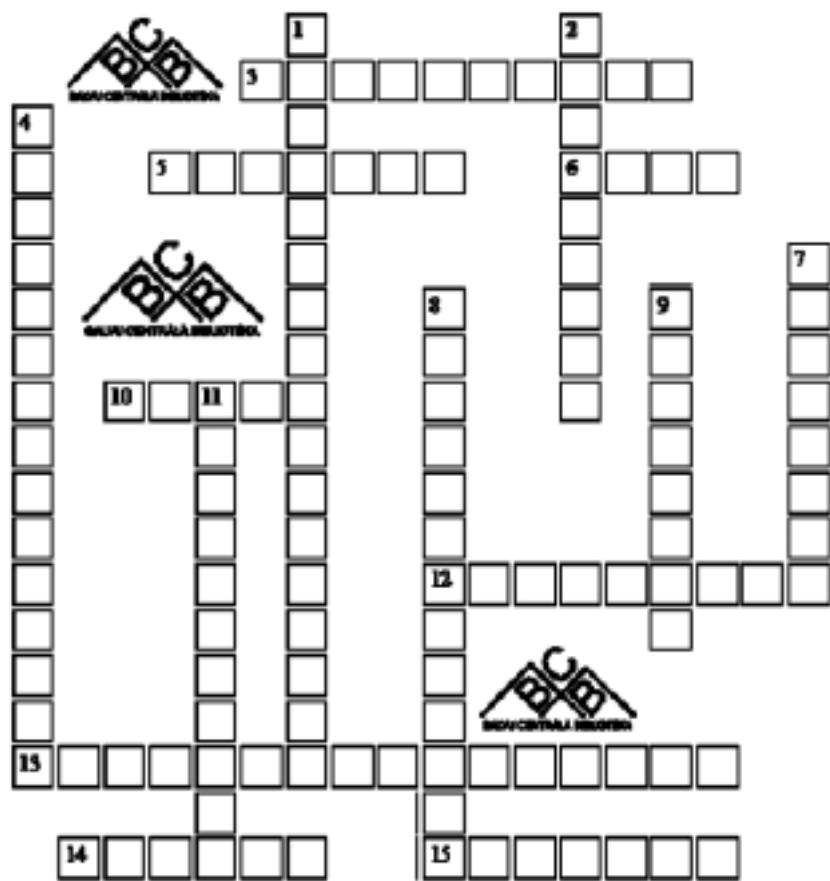
Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Šogad jau ceturto reizi Apgāds Zvaigzne ABC izsludina grāmatu...
2. Kur atrodas Gunāra Igauņa seno mūzikas instrumentu un šmakovkas muzejs?
4. Senākās monētas Latvijas teritorijā.
7. Motorizētais plosts Balvu ezerā.
8. Andreja Upīša novele.
9. Staltbriežu dārzs Rugāju novadā.
11. Senlietu privātkolekcija Rugāju novadā.

Horizontāli

3. Kristīnes Hannas romāns.
5. Vienīgais Baltijas valstīs regulāri kursējošais šaursliežu vilciens.
6. Pirmā augstas kvalitātes akustiskā koncertzāle Latvijā pēc neatkarības atjaunošanas.
10. Kurā pilsētā dzimis rakstnieks Vladimirs Kaijaks?
12. Pulkveža Oskara Kalpaka dzimtas mājas.
13. Viena no spožākajiem franču neorenesances paraugiem Latvijas mužu vidū.
14. Kurā mēnesi norisināsies XXVI Vispārējie latviešu Dziesmu un XVI Deju svētki?
15. Visaugstāk esošā Latvijas pilsēta, kas atrodas aptuveni 200 metrus virs jūras līmeņa.

5. kārtas atbildes

Vertikāli: 2. Stīvens Viljams Hokings. 4. Adata. 7. Grenlande. 8. "Ceplis". 9. "Prieka spēks". 11. Miķelbāka. 12. Gauskāji. 14. Bērzbili.

Horizontāli: 1. Klusais okeāns. 3. Zebra. 5. Desants. 6. Mārtiņš Brauns. 10. Pelējums. 13. Vizma Belševica. 15. Jēkabpili. 16. Imants Ziedonis.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, D.Zelča, O.Zelča, I. Svilāne, L.Mežale, A.Ruduks, V.Ločmele, I.Homko, J. Zālītis.

Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem I.HOMKO no Medeņevas. Pēc balvas griezties Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlam – tālrunis).

Kuldīgā. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Keguma Krusta kalnā. Iesūtīja Leontine Dukālska no Balviem.

Brašā soli. Iesūtīja Leontine Dukālska no Balviem.
Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Elektromobiļu labsajūtai

Balvos būvē uzlādes staciju

Balvos, Bērztīlā, pie Balvu novada pašvaldības ēkas, uzsākta uzlādes stacijas būvniecība.

VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD) un Satiksmes ministrija informē, ka CSDD veic nacionālā līmeņa uzlādes stacijs tīkla izveidošanu, kas sastāvēs no vienmērīgi izvietotām ātrās uzlādes stacijām visā Latvijas teritorijā, nodrošinot elektromobiļu lietošanas iespējas visā Latvijas teritorijā. Izveidojot uzlādes stacijs tīklu, tiks novērts viens no būtiskākajiem elektromobiļu izmantošanas attīstību traucējošiem faktoriem – ierobežotais nobraukums ar vienu uzlādi. Tāpat šāda tīkla izveide nodrošinās, ka elektromobiļus iespējams izmantot līdzvērtīgi tradicionālajiem transportlīdzekļiem ar iekšdedzes motoru, neuztraucoties par attālumu ierobežojumiem. Vienlaikus tiks ištenotas Eiropas parlamenta un padomes direktīvas prasības par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu, kas paredz līdz 2020.gada 31.decembrim izveidot atbilstošu skaitu publiski pieejamu uzlādes punktu, lai elektromobiļi varētu cirkulēt vismaz pilsētu/piepilsētu aglomerācijās un citās blīvi apdzīvotās vietas, un, attiecīgos gadījumos, dalibvalstu noteiktos tīklos.

Uzlādes stacijs tīkla izveidošana notiek vairākos posmos, kas ietver elektromobiļu uzlādes stacijs uzstādīšanu gan uz valsts galvenajiem autoceļiem (TEN-T ceļiem) vai tiešā to tuvumā, gan uz TEN-T ceļus savienojošiem reģionālajiem ceļiem un apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu virs 5000. Projekta pirmajā kārtā izbūvētas pirmās 30 elektromobiļu ātrās uzlādes stacijas, kā arī uzsākta nākamo 40 uzlādes stacijs uzstādīšanas vietu un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo elektropieslēgumu izbūve (tostarp Balvu pilsētā – aut.pieb.). Paralēli notiek darbs pie elektromobiļu uzlādes iekārtu vadības un monitoringa sistēmas izstrādes, kas nodrošinās gan stacijs vadību, gan informāciju elektromobiļu lietotājiem par uzlādes stacijs pieejamību, gan norēķinus par elektromobiļu uzlādi. Uzlādes stacijs vadības un monitoringa sistēmas testus pilnībā pabeigt paredzēts līdz jūnija beigām. Visbeidzot, pamatojoties uz veiktā pētījuma par uzlādes stacijs izvietojumu uz reģionālajiem ceļiem un apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu virs 5000, uzsākta darbs pie nākamās kārtas uzlādes stacijs vietu izvēles. Tuvākajā laikā paredzēts izsludināt iepirkumu par šo uzlādes stacijs uzstādīšanas vietu un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo elektropieslēgumu būvprojektu izstrādi. Šo uzlādes stacijs izbūvi plānots veikt 2019.gadā.

Foto - Z. Logina

Uzlādes stacijs būvniecība Balvos. Elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūras izveidošanas nepieciešamā finansējuma saņēmējs ir Satiksmes ministrija, īstenojās – VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija". Kopējās izmaksas visas infrastruktūras izveidei Latvijā ir 8 344 235 eiro, tostarp Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums (7 092

599 eiro) un valsts budžeta finansējums (1 251 636 eiro). Pilnīgi visas uzlādes infrastruktūras izveidošanas darbu ilgums Latvijā ir no 2016.gada 11.aprīla līdz 2020.gada 31.decembrim. Savukārt, kad uzlādes stacijs pabeigs būvēt Balvos? "CSDD" sabiedrisko attiecību speciālists ROLANDS RUMBA informē, ka Balvos elektroauto ātrās uzlādes stacijs uzstādīšanu plānots pabeigt šī gada vasarā.

Mūspusē elektro-transport-līdzekļi nav reģistrēti.

Re, kā!

Elektromobiļa baterija ir viens no dārgākajiem šī transportlīdzekļa elementiem, kas nosaka arī ceļa garumu, ko automobilis var veikt ar vienu uzlādes reizi. "Latvijas Televīzija" jau pagājušā gada oktobrī publicētajā sižetā skaidroja, ka, lādējot mājās pie parastās rozetes, elektromobiļa pilna baterija uzlādējas apmēram 9 līdz 12 stundu laikā. Savukārt ātrās uzlādes stacijs (tāda tiek būvēta Balvos – aut.pieb.) pieteik ar pussstundu. Vēl ir arī videja ātruma uzlādes stacijs, kas prasa apmēram četras - piecas stundas. "Latvijas Televīzija" arī aplēsa, vai elektroauto ir lētāki, neņem vērā gan degvielas un elektrības cenu, gan arī nepieciešamību mainīt bateriju pēc septiņiem gadiem. Piemēram, ja ar parasto auto benzīnam mēnesi tērējat aptuveni 150 eiro, gadā tie ir 1800 eiro, septiņos gados - 12 600 eiro. Ar elektroauto, uzlādējot to mājās (pēc lietotāju novērojumiem), viena uzlāde maksā apmēram 2,5 eiro, septiņos gados uzlādei iztērētu 6400 eiro, un starpība būtu aptuveni 6000 eiro. Tājā pašā laikā, ja jāmaina elektromobiļa baterija, kas pēc aptuveni septiņiem gadiem zaudē apmēram 30% no ietilpības, ietaupījums nav tik liels. Piemēram, kā pērn savā raidījumā skaidroja "Latvijas Televīzija", jauna "Nissan Leaf" baterija maksā ap 5000 eiro, savukārt BMW modeļiem – apmēram 12 000 eiro.

Uz šī gada 1.aprīli visā Latvijā bija reģistrēti 427 elektrotransportlīdzekļi - 332 vieglās automašīnas, pieci motocikli, 47 mopēdi, 29 kvadracikli, 13 kravas automašīnas un viens autobuss. Savukārt, kā laikraksts "Vaduguns" noskaidroja "CSDD", nevienā mūspusē novadā – Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas – elektrotransportlīdzekļi nav reģistrēti.

Informē policija

Nozog laivas motoru, ziņo par krāpšanu

Laikā no 4. līdz 10.jūnijam Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) sastāditi astoņi protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā, viens protokols par sīkā huligānisma gadījumiem un reģistrēti divi ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem, trīs – ar cietušajiem. Tāpat policijas darbinieki 13 reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem. Savukārt par transportlīdzekļa vadišanu alkohola reibumā sodīti pieci cilvēki.

Zog no garāžas

4.jūnijā Balvu novada Kubulu pagastā no garāžas nozagts laivas motors "Suzuki". Uzsākts kriminālprocess.

Brauc dzērumā

4.jūnijā Balvu novada Bērztīlā pagastā 1947.gadā dzimis vīrietis vadīja mopēdu "YinXiang" 1,80 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

5.jūnijā Balvu novada Tilžas pagastā 1994.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Ford" 1,08 promiļu alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

6.jūnijā Balvu 1984.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen" 2,77 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadišanas tiesībām. Uzsākts kriminālprocess.

10.jūnijā Balvu novadā 1970.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 2,39 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

10.jūnijā Balvu novadā 1978.gadā dzimis vīrietis vadīja

velosipēdu 1,96 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Brauc bez tiesībām

4.jūnijā Balvu novada Bērztīlā pagastā nepilngadīgs jaunietis vadīja mopēdu "Fosti" bez mopēda vadīšanas tiesībām.

6.jūnijā Viļakas novada Žīguru pagastā nepilngadīgs jaunietis atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu "Opel" bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Dzer un atrodas dzērumā sabiedriskā vietā

4.jūnijā Balvu 1961.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā sabiedriskā vietā lietoja alkoholu.

4.jūnijā Balvu 1956.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā 2,99 promiļu alkohola reibumā.

9.jūnijā Balvu 1972.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā dzērumā – 2,18 promiļu reibumā.

10.jūnijā Balvu 1956.gadā dzimis vīrietis atradās kāpņu telpā 2,8 promiļu alkohola reibumā.

10.jūnijā Balvu 1968.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās alkohola reibumā sabiedriskā vietā – 2,6 promiļu reibumā. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Klūst par krāpšanas upuri

7.jūnijā kāds cilvēks paziņoja, ka viņš apkārpts sludinājuma portālā ss.com. Nodarītais materiālais zaudējums – 60 eiro. Uzsākts kriminālprocess.

Zog un demolē

8.jūnijā saņemta informācija, ka Balvos uzlauzta kokzāgtava un nozags akumulatoru lādējamais aparāts, izdemolēts vadības panelis un nolauzts vadības rokturis. Policija skaidro nodarītos materiālos zaudējumus. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Pērk nelikumīgi izgatavotu kandžu

8.jūnijā Balvu novada Vectilžas pagastā 1973.gadā dzimis vīrietis pie nenoskaidrotas personas iegādājās nelikumīgi izgatavotu kandžu – 0,5 litrus. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzbrauc gājējai

9.jūnijā Balvu nepilngadīgs jaunietis vadīja velosipēdu pa ietvi un uzbrauca gājējai – 1945.gadā dzimušai sievetei. Kundzi no notikuma vietas nogādāja medicīnas iestādē. Uzsākts kriminālprocess.

Cieš pēc sadursmes ar alni

10.jūnijā Balvu novada Kubulu pagastā 1978.gadā dzimis vīrietis brauca ar automašīnu "Audi" un uzbrauca alnim. Negadījuma rezultātā cieta transportlīdzekļa pasažiere – 1982.gadā dzimusī sieviete. Sastādīts ceļu satiksmes negadījuma reģistrācijas protokols.

Izvairās no suna un gūst traumas

10.jūnijā Balvu novada Briežuciema pagastā 1984.gadā dzimis vīrietis vadīja motociklu "Honda" un, izvairoties no sadursmes ar suni, nokrita no motocikla un guva traumas. Suna išpašnieci sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākais banku sektorā

Aizvietos kodu kartes ar citiem rīkiem

Līdz ar gaidāmajiem jaunajiem regulējumiem klientu digitālai autentifikācijai, kas vēl vairāk ierobežos kodu karšu lietošanas iespējas, *Swedbank* no 2018.gada jūnija uzsāks pakāpenisku pāreju no kodu kartēm uz citiem mūsdienīgiem līdzekļiem. Pāreja noslēgsies 2019.gada septembrī, un tās laikā klienti saņems atbalstu piemērotāko alternatīvu ieguvei.

Jaunā regula – vēl lielāki ierobežojumi kodu kartēm

2019.gada 14.septembrī stājas spēkā Eiropas Savienības komisijas deleģētā regula 2018/389 attiecībā uz tehniskajiem standartiem par drošu lietotāja autentificēšanu. Tā vēl vairāk pastiprina prasības internetbankas kodu karšu lietošanai, līdz ar to turpmākā to lietošanas pieredze kļūtu ļoti apgrūtinoša un neērta.

Galvenais nolūks ir rūpes par vēl lielāku lietotāju drošību. Piemēram, uz kodu kartes attēlotie kodi nav dinamiski, proti, tie atkārtojas, ir attēloti vienuviet u.c. Citi autentifikācijas līdzekļi kā Smart-ID un kodu kalkulatori nodrošina mainīgos jeb katru reizi citus kodus.

Pāreja notiks pakāpeniski

Kodu karšu izmantošana *Swedbank* digitālajos kanālos tiks pilnībā slēgta 2019.gada septembrī. Pāreja notiks pakāpeniski: no šī gada 12.jūnija kodu karte vairs netiks izsniegtā jaunajiem klientiem, savukārt no 12.septembra netiks atjaunotas esošās kodu kartes vai to paroles. Savukārt no 2019.gada 1.aprīļa, līdz ar Globālās maksājumu standartu institūcijas EMVCo prasībām, internetbankas kodu karšu kodi vairs netiks pieņemti kā autentifikācijas līdzeklis, veicot apmaksu internetā par pirkumiem ar bankas maksājumu kartēm (tostarp Mastercard un VISA) vietnēs, kas atbilst drošības 3D Secure principiem.

Swedbank izsniegtais kodu kartes vairs netiks izmantotas *Swedbank* digitālajos kanālos no 2019.gada septembra, un pārejas laikā visiem klientiem tiks nosūtītas individuālas ziņas. Kodu karšu īpašniekiem rekomendējam jau laikus rīkoties jaunu autentifikācijas līdzekļu ieguvei. Piemēram, bezmaksas autentifikācijas līdzekli Smart-ID, kas īpaši piemērots viedtālruņu lietotājiem, klienti var ērti lejupielādēt paši vai iegūt *Swedbank* filiālēs klātienē. Savukārt tiem klientiem, kam vēl nav Smart-ID lietošanai piemērotu viedierīču, bankas darbinieki palīdzēs apgūt kodu kalkulatoru lietošanu, kam tiks samazināta standarta cena. Turklat vairākām klientu grupām tiks piedāvāts īpašs cennādis kodu kalkulatoru iegādei.

Kodu kartes – aizejoša tehnoloģija

Kodu karšu lietošanas pirmie ierobežojumi ES regulējumu ietvaros Latvijā stājās spēkā jau 2017. gada pavasarī, kad *Swedbank* kā pagaidu risinājumu ieviesa papildu identifikācijas līdzekli – SMS ar drošības kodu. Tā kodu karšu lietotāji gada garumā sāka ikdienā papildus izmantot mobilos tālruņus internetbankas lietošanai, un šī pieredze var palīdzēt ērtāk apgūt jaunus līdzekļus.

Veiksmes prognoze

13.jūnijs. Plkst. 22.43 šodien iestājas jaunā mēness fāze, tāpēc šis 13.datums tiešām var būt smags gan fiziski, gan morāli. Jo mūsu spēki, enerģija un imunitāte ir zem 0 atzimes. Tāpat arī mūsu vēlme komunicēt ar apkārtējiem. Tādēļ šodien ar savām problēmām jums neiesaku doties ne pie policijas, ne deputātiem, ne sponsoriem. Baidos, ka neviens jums nepalīdzēs. Jo šodien diemžēl sabiedrībā valdīs princips: ne mana cūka, ne mana druva – lai jau rok.

14.jūnijs. Pārpratumu ceturtdiennā jāseko katram vārdam, kas izsprūk no mutes. Viens nepārdomāts teiciens var ne tikai aizvainot priekšnieku, kolēgi vai otro pusīti, bet pat likt apšaubīt jūsu prāta spējas vai domāt, ka jums ir *aizbraucis jumts*. Tāpēc šodien par gudrāku tiks uzskatīts tas, kurš nerunā pretī un piekrītoši mās ar galvu, nevis tas, kurš ar putām uz lūpām centīsies pierādīt savu taisnību.

15.jūnijs. Grūto piektdienu padarīs vieglāku komunikāciju ar cilvēku, kurš jūs sapratīs, nenosodīs un neatstās nelaimē. Draudzene, draugs, sieva, vīrs, radinieks, kolēģis, mācītājs, psihologs, ekstrasenss vai skolotājs... izvēlies pats (-i)! Tāpat šodien nevajadzētu uzsākt ne lielas, ne mazas lietas, labuma nebūs nekāda. Ja izdodas sarunāt ar savu ārstu, tad medicīniskas iejaukšanās kunčī, kruškurvī, piena dziedzeros, padusēs, aknās, ribās, diafragmā, žultspūslī un limfu sistēmā pārcejam uz citu dienu.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Informē VID

Nebūs jāmaksā nodokļi no līdzekļiem, ko uzņēmums iegulda darbinieku saliedēšanā

Uzņēmumi sīvi konkurē, lai noturētu savā uzņēmumā labākos darbiniekus. Taču ne jau tikai atlīdzība motivē darbinieku palikt vai doties strādāt uz citu uzņēmumu. ļoti nozīmīgs faktors ir darba vide un atmosfēra kolektīvā. Uzņēmumi rīko saviem darbiniekiem sporta spēles un Ziemassvētku svīnības, kā komanda piedalās, piemēram, maratona skrējenā un ierīko atpūtas stūrišus bērnu pieskatīšanai. Augot konkurencei, uzņēmumiem ir arvien aktīvāk jādomā, kā padarīt savu darba vidi pievilcīgāku un atraktīvāku darbinieku acīs. Tomēr līdz šim šādu tēriņu iekļaušana uzņēmuma izdevumos netika uzskatīta par saimnieciski attaisnotiem izdevumiem. Tas nozīmēja, ka no tiem bija jāmaksā nodokļi. Apzinoties, ka šāda norma ir novecojusi, jaunā nodokļu reforma paredz jaunu terminu "personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi", kurus turpmāk varēs iekļaut attaisnotajos izdevumos. Proti, no tiem nebūs jāmaksā nodoklis un tie būs norakstāmi uzņēmuma izdevumos.

No 2018.gada janvāra, kad spēkā stājās jaunā nodokļu reforma, uzņēmumi var iekļaut personāla ilgtspējas pasākumus ar saimniecisko darbību saistītos izdevumi. Vien jāpatur prātā, ka šāda rakstura izdevumi kopā ar reprezentācijas izdevumiem nevar pārsniegt 5% no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba nēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi. Gadījumā, ja šāda veida izdevumi tomēr pārsniegs minētos 5%, tie būs jānorāda kā saimniecisko darbību nesaistīti, kas nozīmē, ka tiem piemēros nodokli. Grāmatvežiem jāaatceras, ka šie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem, proti, tie ir jānodala atsevišķā kontā no pārējiem saimnieciskās darbības izdevumiem. Bet kas tad tiek izprasts ar personāla ilgtspējas pasākumiem - par to plašāk rakstā.

Kolektīvu motivējošie pasākumi

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums nenosaka, kādi tieši pasākumi ir uzskatāmi par kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumiem, ka arī to, vai tie var būt tikai vienreizēji, vai regulāri un cik procentuāli darbiniekiem tajos jāpiedalās. Taču izšķiroša nozīme ir tam, ka šie pasākumi ir ar noteiku mērķi – kolektīva motivēšana vai saliedēšana. Ja pasākums ir atsevišķiem darbiniekiem un ar pasākumu saistītos izdevumi nevar personificēt, tad izdevumi uzskatāmi par nosacīti sadalīto peļņu un par tiem jāmaksā nodoklis.

Pirmskārt, tie ir kolektīvu motivējoši un saliedējoši pasākumi, kuros var piedalīties visi darbinieki, ja vien viņi to vēlas. Tāpat šādi pasākumi var tikt rīkoti atsevišķas filiāles ietvaros, kas arī tiks uzskatīti par attaisnotiem izdevumiem. Kā piemēram:

Ziemassvētku balles organizēšana visiem darbiniekiem, gadskārtējo svētku svīnēšana uzņēmumā (t.sk., izdevumi telpu nomai, pasākumu organizēšanai, transporta izdevumiem, ēdināšanai);

sporta spēles darbiniekiem vai darbinieku komandas piedalīšanās publiskās sporta aktivitātēs (maratonā, velobraucienā u.c.).

Iedvesmojoši pasākumi, kuros, piemēram, uzņēmuma darbinieki uzstājas ar saviem stāstiņiem par pašu izvēlētām interesantām un aizraujošām tēmām, kas nav obligāti saistītas ar darba pienākumu veikšanu. Pasākuma mērķis ir gūt iedvesmu no kolēgiem, ka arī ieraudzīt kolēģus no citas - pozitīvas - perspektīvas. Uzņēmums sedz telpu nomas un māltiņu organizēšanas izdevumus.

Pārgājienu un laivu braucieni, kuros kolektīva darbinieki dodas ar mērķi saliedēt kolektīvu (uzņēmums kompensē nogādāšanu no un līdz pārgājiena sākuma un beigu punktam);

citi pasākumi, kas pieejami visam kolektīvam un kuru mērķis ir motivēt un saliedēt kolektīvu.

Darbinieku nogādāšana darbavietā un izmitināšana

Iedzīvotāju mobilitātes problēma ir visai aktuāla kontekstā ar darba spēka trūkumu lielajās pilsētās un augsto bezdarba līmeni lauku reģionos. Uzņēmumi iegulda lielas pūles, lai motivētu cilvēkus strādāt darbavietā, kas ir tālu no mājām. Transporta nodrošināšana uz darbavietu un atpakaļ ir viens no risinājumiem, ko piedāvā uzņēmumi. Tikpat aktuāla problēma ir darbinieku izmitināšana, ja darbs notiek arī naktis maiņās. Turpmāk šos izdevumus uzņēmumi varēs iekļaut ar saimniecisko darbību attaisnotos izdevumos. Piemēram, par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem tiks uzskatīti arī izdevumi, kas uzņēmumam radušies, nomājot kopmītnes, kurās darbiniekiem ir iespēja uzturēties sakarā ar maiņu darbu, darbu naktsmaiņās u.tml.

Komforta zonas darbavietā

Nereti kā piemērs modernai darba videi tiek minēti uzņēmumi, kas savu darbinieku komfortam ierīkojuši sporta un trenāžieru zāli ar dušas un ģērbtuves telpām. Uzņēmumi, kuros strādā jaunie vecāki, aizvien biežāk ierīko bērnu pieskatīšanai paredzētas telpas. Likums to traktē kā izdevumus saistībā ar sociālās infrastruktūras objektiem un tātad tie nodrošina darbinieku ilgtspējas pasākumus. Šādu telpu izveides izdevumus, kā arī izdevumus, kas saistīti ar šo telpu uzturēšanu, var iekļaut ar saimniecisko darbību attaisnotos izdevumos. Vien jāatceras, ka šī telpām jābūt pieejamām visiem darbiniekiem.

Bēru pabalsti

Pie attaisnotajiem izdevumiem, kas saistīti ar darbinieku ilgtspējas pasākumiem, minami arī izdevumi bēru pabalstiem, tajā skaitā, izdevumi vainagiem, izmaksas līdzjutību publicēšanai, bēru izdevumi darbinieku vai to radinieku nāves gadījumā u.tml.

Kādi izdevumi netiek uzskatīti par personāla ilgtspējas pasākumiem?

Gluži visu kā personāla ilgtspējas izdevumus norakstīt gan nevarēsim. Kā, piemēram, šīm mērķim neatbilst:

dzimšanas dienu un vārda dienu mielasti un svīnības;

tāpat arī vakariņu kompensēšana darbiniekiem, kuri spiesti strādāt virsstundu darbu, lai nodotu projektus noteiktos termiņos;

arī izdevumi par vitamīnu, uztura bagātinātāju vai medikamentu iegāde darbiniekiem nav uzskatāma par personāla ilgtspējas pasākumu;

tajos netiek ieskaitīti arī izdevumi par tēju, kafiju, pienu, augļiem un nelielām uzkodām uzņēmuma darbiniekiem ikdienā (t.i., nav saistīti ar konkrētu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumu un nav paredzēti darba koplīgumā). Izņēmumi var būt tikai gadījumos, kad to paredz darba koplīgums, un izdevumi nav personificējami.

Darbinieku individuālā motivēšana

Līdzās kolektīvu motivējošiem un saliedējošiem pasākumiem, kas vērsti uz kolektīvu kopumā, pastāv arī darbiniekus individuāli motivējošie pasākumi. Piemēram, darbinieka apdrošināšana, komandējumi un kvalifikācijas celšanas kursi. Šie izdevumi jau iepriekš bija iekļaujami kā saimnieciski attaisnotie izdevumi, nodoklis no tiem nebija jāmaksā un uz šāda veida izdevumiem 5% ierobežojums neattiecas.

Vispārējas zināšanas par cukura diabētu

Cilvēkiem nav pietiekamu zināšanu par cukura diabēta simptomiem, lai savlaikus vērstos pie ārsta

Katru gadu konstatē arvāk cukura diabēta saslimšanas gadījumu, un atklājas, ka liela daļa cilvēku ar sūdzībām nav savlaicīgi vērsušies pie ārsta, lai varētu noteikt diagnozi. Sabiedriskās domas pētījumā iegūtie dati liecina, ka kopumā iedzīvotājiem ir pieņēmumi un aptuvenas zināšanas par to, kas ir cukura diabēta slimība, bet lielākajai daļai nav konkrētu zināšanu par slimības izpausmēm, sekām, kuras rodas neārstējoties, kā arī par palīdzības sniegšanu līdzcilvēkiem, kuriem ir cukura diabēts.

Jaunākā aptauja par iedzīvotāju informētību attiecībā uz cukura diabētu liecina, ka tikai 36% iedzīvotāju ir pilnīgi pārliecināti, ka zina, kas ir cukura diabēts un kā tas izpaužas, savukārt trešā daļa iedzīvotāju neapzinās, kādi ir cukura diabēta simptomi, kādas ir neārstēta cukura diabēta sekas un pie kura ārsta būtu jāvēršas diagnozes noteikšanai.

Kopumā iedzīvotāji apzinās cukura diabētu izraisošos cēloņus. Kā biežākie cēloņi ir minēti mazkustība, liekais svars un iedzīmtība, taču tikai ļoti maza sabiedrības daļa par cukura diabēta cēloņiem vai riska faktoriem uzskata smēķēšanu (13%) vai paaugstinātu asinsspiedienu (19%).

"Diemžēl mūsdienu zinātne vēl nav identificējusi metodes, kas ļautu mazināt risku saslimt ar 1. tipa cukura diabētu. Savukārt 2. tipa diabēta gadījumā ļoti liela nozīme ir vecumam un dzīvesveidam: ir pierādīts, ka liekais svars, mazkustīgs dzīvesveids un neveselīgs uzturs palielina risku saslimt, kā arī risks palielinās pēc 45 gadu vecuma. Tāpat 2. tipa cukura diabēta riska faktori ir paaugstināts asinsspiediens, paaugstināts holesterīna limenis asinīs, pārciests insults vai infarkts. Smēķēšana pati par sevi netiek pieskaitīta pie diabēta riska faktoriem, tomēr ir zināms, ka smēķēšana izraisa imūnsistēmas traucējumus, tādējādi tā varētu veicināt 1. tipa diabēta attīstību," skaidro Paula Stradiņa Klīnikās universitātes slimnīcas ārste Jelizaveta Sokolovska.

Trūkst zināšanu, kā palīdzēt

Nemot vērā, ka 70% aptaujāto iedzīvotāju ikdienā ir bijusi saskarsme ar kādu cukura diabēta pacientu, bažas rada cilvēku zināšanu trūkums par palīdzības sniegšanu cukura diabēta pacientam, ja viņam paliek slīkti. 51% nespētu pazīt

simptomus, kas liecina par cukura līmeņa pazemināšanos, bet 71% nezinātu, kā rīkoties, ja tā rezultātā cilvēkam paliek slīkti. Par īpaši izstrādāto cukura diabēta *pasi*, kas parasti atrodas pie cukura diabēta pacienta un kas ietver informāciju, kā līdzcilvēkiem rīkoties ārkārtas gadījumos, informēti ir tikai 26% iedzīvotāju.

Iedzīvotājiem ir tikai vispārējas zināšanas, kā rīkoties situācijās, kad cukura diabēta pacients zaudē samaņu. 71% izsauktu neatliekamo medicīnisko palīdzību, bet nelielā daļa iedzīvotāju meklētu diabēta pacienta insulīna šīrci. Tas skaidrojams ar informācijas trūkumu, jo, ja arī palīdzību sniedzošais cilvēks atrastu insulīna šīrci, viņam visdrīzāk nebūtu zināšanu, kā ar to pareizi rīkoties un vai to vispār drīkst izmantot.

"Diabēta pacientu tuviniekiem noteikti jāzina, kādi ir pazemināta un paaugstināta glikozes līmeņa asinīs simptomi, ko darīt ārkārtas situācijas. Sādu apmācību var nodrošināt pacienta endokrinologs, ģimenes ārsts vai diabēta apmācības māsa. Tāpat jāuzsver, ka paši diabēta pacienti parasti zina, kādas sajūtas ir kritiski zema vai augsta glikozes līmeņa gadījumā, līdz ar to, ja pacients nav zaudējis samaņu, visdrīzāk viņš varēs noradīt, vai viņam steidzami jāiedod kaut kas salds, vai arī jāizmēra cukura līmenis – pat, ja palīgam nav iepriekšēju zināšanu un pieredes. Ja pacents tomēr ir zaudējis samaņu, pirmā darbība noteikti būtu neatliekamās medicīnas palīdzības dienesta izsaukšana. Noteikti nedrīkst injicēt insulinu, ja nav zināms glikozes līmenis asinīs!" uzsver Jelizaveta Sokolovska.

Pārāk retas pārbaudes

Iedzīvotāji uzskata, ka informācijai par cukura diabētu, tā simptomiem un palīdzību līdzcilvēkiem vajadzētu būt pieejamākai un cilvēkiem saprotamākai. Turklat iedzīvotāji apzinās slimības nopietni – 92% uzskata, ka cukura diabēts ir nopietna un dzīvību apdraudoša slimība, tomēr tikai 36% reizi gadā pārbauda cukura līmeni asinīs, kas ir galvenais

veids, kā noteikt cukura diabēta diagnozi. Aptaujas dalībnieki norāda, ka doties pie ārsta viņus mudinātu simptomi, kas ietekmē dzīves kvalitāti – svara zudums, redzes paslīktināšanās, bieža urinācija. Uzmanība netiku pievērsta tādiem simptomiem kā nervozitāte, bada sajūta, sausa mute vai slāpes.

Aptaujas dati rāda, ka iedzīvotājiem ir nepilnīgas zināšanas par cukura diabēta ārstēšanu. 77% uzskata, ka ārstēšanā var izmantot tikai insulinu vai speciālus medikamentus, bet novārtā tiek atstāta pareiza ēdienukarte un dzīvesveids.

Lai informētu iedzīvotājus par cukura diabēta simptomiem, ārstēšanu un sniegtu informāciju, kas jāzina, ja līdzcilvēkam ir cukura diabēts, ir izstrādāta mājaslapa diabetapacientiem.lv, kurā apkopota viegli uztverama un pārskatāma informācija, kā arī veidlapas, kas palīdzēs sagatavoties vizītei pie ārsta.

Aptauja veikta sadarbība ar pētījumu aģentūru "Norstat". Pētījuma laikā interneta vidē aptaujāti 1006 iedzīvotāji no visas Latvijas.

LĪGA RATNIECE, P.R.A.E. Sabiedriskās attiecības

Bērnu veselības aprūpe

Jauni pakalpojumi un lielāks finansējums bērnu veselības aprūpē

Nacionālais veselības dienests (NVD) informē, ka veikti vairāki uzlabojumi bērnu veselības aprūpē, ieviešot jaunus pakalpojumus un palielinot valsts finansējumu ambulatoro pakalpojumu sniegšanai. Šogad ārstu konsultācijām, diagnostiskajiem izmeklējumiem u.c. ambulatorajiem pakalpojumiem bērniem kopumā plānoti 74 milj. eiro, kas ir par 14 milj. eiro vairāk nekā pērn.

Lai uzlabotu pediatru pieejamību, kas ir svarīga gan bērnu slimību diagnostikā un ārstēšanā, gan regulārai pacienta uzraudzībai saistībā ar noteiktajām saslimšanām, šogad plānoto pediatra konsultāciju apjomis ir par 67 % lielāks nekā pērn. Līdz ar to šogad bērniem tiks nodrošinātas vairāk nekā 50 tūkstoši valsts apmaksātas pediatru konsultācijas.

No šī gada ir veikti arī būtiski uzlabojumi valsts apmaksātā bērnu zobārstniecībā attiecībā uz izmantojamajiem materiāliem. Tie paredz, ka bērniem līdz 15 gadu vecumam zebu labošanā tiek izmantotas tikai baltās jeb kompozīta materiālu plombes, kas saskaņā ar Eiropas noteikto regulu ir piemērotākas bērnu zebu ārstēšanai. Līdz šim baltās plombes tika izmantotas priekšzobu labošanai.

Vienlaikus palielināti pakalpojumu tarifi, atbilstoši kuriem

tieki maksāts par zobārstniecības pakalpojumu sniegšanu bērniem – līdz ar to šogad zobārstniecībai plānoti par 4,2 milj. eiro vairāk jeb kopumā 13,2 milj. eiro. Tādējādi tiek veicināta ārstniecības iestāžu motivācija sniegt bērniem valsts apmaksātās zobārstniecības pakalpojumus.

Vēl viens jauninājums ir insulīna sūkņu apmaka bērniem ar insulīnatkarīgo cukura diabētu – to nodrošināšana no valsts budžeta līdzekļiem uzsākta šogad. Nemot vērā, ka

"Bērniem ar cukura diabētu nodrošinās valsts apmaksātu insulīna ievades komplektu (insulīna sūkņi, to katetri un rezervuāri)."

lietošana atvieglo insulīna ievadi, nodrošinot tā vienmērīgu izdalīšanos un mazākas glikozes līmeņa svārītības. Kopumā insulīna sūkņu un saistītā aprīkojuma nodrošināšanai no valsts budžeta šogad plānoti 710 tūkstoši eiro.

Lai diagnosticētu dzīvībai bīstamus elpošanas traucējumus miegā un citus ar miegu saistītus traucējumus, šogad no valsts budžeta līdzekļiem uzsākta poligrafijas un polisomnogrāfijas izmeklējumu apmaka bērniem. Pakalpojuma sniegšanai plānoti vairāk nekā 330 tūkst. eiro, kas jaus veikt izmeklējumu

aptuveni 2000 pacientu.

NVD norāda, ka darbs pie bērnu veselības aprūpas pakalpojumu attīstības un to pieejamības uzlabošanas nepārtrauki turpinās. Jaunu pakalpojumu ieviešana un uzlabojumi tiek veikti pakāpeniski, pieejamo budžeta līdzekļu ietvaros.

Nakts	Diena		
T 13.06	Skaids	+11	Aprīces
C 14.06	Skaids	+10	Mākopains
Pk 15.06	Skaids	+12	Mākopains
S 16.06	Skaids	+16	Aprīces

Gismeteo.Jaunumi.

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

Z/S "Madera" iepērk MĀJLOPUS.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26563019.

SIA "CĒSU GAŁAS KOMBINĀTS"
PAR AUGSTĀM CENĀM IEPĒRK JAUNLOPUS un LIELLOPUS.
Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "AK STIGA"
par augstām cenām iepērk malku, papirmalku, zāgbalkus mežā pie cela.
Pērk meža īpašumus, cirsmas veic mežstrādi.
Samaksa tūlītēja!
Tālr. 29213223 vai 20371384.

Pērk
Cirsmas, meža īpašumus, izstrādes tiesibas, neizpirktaus un citādi apgrūtinātu īpašumus.
Ātra izvērtēšana.
AUGSTAS CENAS. Tūlītēja samaksa.
26563153

Pērk CIRSMAS, izstrādātus, daļēji izstrādātus mežus.
Tālr. 26489727, 27270205.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

Pērk meža īpašumus no 1000 līdz 15000 EUR/ha. Tālr. 25622269.

Pērk cirsmas izstrādei.
Tālr. 25622269.

"Craftwood" PĒRK MEŽA īPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 Eur/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojams taksācijas. Tālr. 26360308.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus un jērus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Projekts

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

ARTŪRS SĀRTAPUTNS ir realizējis "LEADER" projektu - "Uztura zinātnes, veselības un sporta studija". Projekta numurs 17-07-AL19-A019.2101-000019, iegādājoties aprīkojumu par summu EUR 7250,81. Projekta realizācijai saņemts publiskais finansējums no Lauku atbalsta dienesta par summu EUR 5075,57.

Projekta realizācijas vieta atrodas Balvos, Brīvības ielā 58. Uztura zinātnes, veselības un sporta studijā iespējamās konsultācijas par veselīgu, sabalansētu uzturu, nepieciešamajām fiziskajām aktivitātēm, kā arī iespējams veikt mērījumus ar bioimpedances metodi, ar kurās palīdzību tiek noteikts veselības stāvoklis, ķermena sastāvs, ūdens daudzums organismā, viscerālo tauku daudzums organismā un daudzi citi mērījumi

Pārdod

Pārdod bērnu ratiņus *Mille universal*. Tālr. 29723828.

Pārdod lopbarības kartupelus, 0,07 EUR/kg. Gulbenes novadā. Tālr. 26114987.

Pārdod dārza, kapu soliņus. Tālr. 26575449.

Balvos -7.30; 13., 20.jūnijā broileri, cāli, pilēni, zoslēni, pērlu vistas, titari, jaunputni. Tālr. 29424509.

Skaldīta malka ar piegādi. 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod kvalitatīvu, skaldītu malku ar piegādi. Tālr. 29166439.

15.jūnijā z/s "Gračuļi" pārdos dažādu krāsu jaunputnus (4-6 mēn.), baltas dējējvistas, gaiļus. Pēc pieteikuma šķirotie un mājas cāli, broileri (1ned-4 ned.), Pekinas pilēni, mulardi, zoslēni, pērlu vistiņas, platkrūšu titari. Mob. 29186065; 25983997 (šoferis).

Bērzpils 7.20 - Lazdukalns 7.35 - Kapūne 7.45 - Rugāji 7.55 - Medni 8.05 - Naudaskalns 8.15 - Balvi 8.25 - Kubuli 9.00 - Viksna 9.15 - Kuprava 9.35 - Vilaka 9.55 - Žīguri 10.15 - Borisova 10.35 - Semenova 10.50 - Šķīlbēni 11.00 - Rekova 11.10 - Upīte 11.20 - Baltinava 11.40 - Briežuciems 11.55 - Egluciems 12.15 - Vectīlza 12.30 - Tilža 12.45 - Golvari 13.00 - Bērzpils 13.15.

Pārdod iekrāvēju *TROL 350*. Tālr. 26360397.

Pārdod gadu un 2 mēnešus vecu telīti. Tālr. 25638012 (vakaros pēc 21.00).

Pārdod jaunas bišu saimes. Tālr. 270875781.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Žīguru centrā ar savu individuālu centrālapkuri, ūdens un kanalizācija dzīvokli. Cena pēc vienošanās. Tālr. 28752762.

Kapusvētki

LOGINU kapos kapusvētki 23.jūnijā plkst. 13.00. Kapu sakopšanas talka 16.jūnijā plkst. 9.00.

Atceries!

Jūnijā ir ne tikai Jāni,
bet arī pusgada abonēšana!

Pārliecinies, vai abonēji turpmākajiem mēnešiem?!

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.: LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļ redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, LZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOĀMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3155

ŽURNĀLISTI
26555382

Kā senāk ziedēs ceriņkrūms aiz loga,
Kā senāk smaržos baltais āboliņš,
Bet sētas vārtos sagaidit vairs nenāks

Un savu roku nesniegs milais tēvs.

Kad kapu bēriž šalc atvadu dziesmu

un sveces izraud savu bēdu,

skumju brīdi esam kopā ar Laimu

Ločmelī un pārējiem tuviniekiem,

TĒTI pēkšņi zaudējot.

Z/S "lesalnieki"

Gan sāpju dienas, gan saules rīti -
Nu viss tiek klusi zemē tīts.

(E.Vēveris)

Izsakām Tev, Laima, līdzjūtību,
TĒTI kapu kalnīnā pavadot.

Klasesbiedri no Baltinavas

Uzpūs vējš un pārrauj sveces
mūžu,
Aust diena un pārrauj zvaigznes
mūžu,
Krit zvaigzne un pārrauj cilvēka
mūžu.

Izsakām vispatiesāko līdzjūtību
Raivim Loginam un pārējiem
tuviniekiem, tuvu cilvēku
ARKĀDIJU LOČMELI Aizsaules
celā pavadot.

Raivja klasesbiedri, vecāki,
audzinātāja Baltinavas vidusskola

Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tēva dzīvesstāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.

Kad acis skumju pilnas... kad brīdis
ir tik smags... klusa un patiesa
līdzjūtību Aigaram Ločmelim ar
ģimeni, TĒTI mūžības celā
pavadot.

Zemessardzes 31.Kājnieku
bataljons

Šajā klausajā miera dārzā
Tik vēja kokle skan.
Sirds atmiņā tevi sargā,
Bet sāpe smeldzoši san.

(M.Jansone)

Izsakām līdzjūtību Edmundam,
Valerjanam, mātei un pārējiem
tuviniekiem, brāli, dēlu
LEONARDU KAŠU pavadot
mūžībā.

Olgas tante, Egona un Jāņa
Sirmaču ģimenes